

Έγγραφο προγραμματισμού 2021-2024

Πορεία προς τη σύγκλιση και την ανθεκτικότητα

Έγγραφο προγραμματισμού 2021–2024: Πορεία προς τη σύγκλιση και την ανθεκτικότητα

Όταν η παρούσα έκθεση παρατίθεται ως πηγή, να χρησιμοποιείται ο ακόλουθος τίτλος:

Eurofound (2020), *Έγγραφο προγραμματισμού 2021–2024: Πορεία προς τη σύγκλιση και την ανθεκτικότητα*, Δουβλίνο.

Το παρόν έγγραφο περιλαμβάνει το πολυετές πρόγραμμα εργασίας του Eurofound για την περίοδο 2021-2024. Το πλήρες *Έγγραφο προγραμματισμού 2021–2024: Πορεία προς τη σύγκλιση και την ανθεκτικότητα*, μαζί με το πρόγραμμα εργασίας 2021 και τα παραρτήματα, διατίθεται στα αγγλικά, στα γαλλικά και στα γερμανικά. Το κείμενο διατίθεται διαδικτυακά στον ιστότοπο <http://eurofound.link/ef20029>.

© Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound), 2020.

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή υπό την προϋπόθεση ότι αναφέρεται η πηγή.

Για κάθε χρήση ή αναπαραγωγή φωτογραφιών ή άλλου υλικού που δεν εμπίπτει στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας του Eurofound, πρέπει να ζητείται άδεια απευθείας από τους κατόχους δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Εικόνα εξωφύλλου: © Ndabcreativity, pikselstock, Gorodenkoff/Adobe Stock; Fotoluminate LLC/Shutterstock

Οι ερωτήσεις για θέματα δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας πρέπει να αποστέλλονται γραπτώς στη διεύθυνση ηλ. ταχυδρομείου: copyright@eurofound.europa.eu

Το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound) είναι τριμελής οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ιδρύθηκε το 1975. Ο ρόλος του, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/127, είναι να παρέχει γνώσεις για τις πολιτικές στον κοινωνικό τομέα, στον τομέα της απασχόλησης και στον εργασιακό τομέα.

Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας

Τηλέφωνο: (+353 1) 204 31 00

Email: information@eurofound.europa.eu

Ιστότοπος: www.eurofound.europa.eu

Περιεχόμενα

Πρόλογος	5
Αποστολή	6
I. Γενικό πλαίσιο της περιόδου 2021--2024	7
Εισαγωγή.....	7
Πλαίσιο πολιτικών	9
Θεσμικό πλαίσιο	11
II. Πολυετές πρόγραμμα εργασίας	12
Εισαγωγή.....	12
1. Πολυετής στόχοι	14
2. Επιχειρησιακές δραστηριότητες.....	16
3. Οριζόντιες δραστηριότητες	36
4. Μέθοδος εφαρμογής.....	39
5. Προοπτικές για το ανθρώπινο δυναμικό και τους οικονομικούς πόρους: Προγραμματισμός πόρων 2021-2024	42

Συντομογραφίες που χρησιμοποιούνται στο παρόν έγγραφο

TN	Τεχνητή νοημοσύνη
CATI	Υποβοηθούμενες από υπολογιστή τηλεφωνικές συνεντεύξεις
Cedefop	Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΕΧΣ	Ειδικές ανά χώρα συστάσεις
ECS	Ευρωπαϊκή έρευνα για τις επιχειρήσεις
ΕΟΧ	Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος
ΟΔΕ	Οικονομική και Δημοσιονομική Επιτροπή
ΕΤΠΠ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση
EIGE	Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων
ΕΠΑ	Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Απασχόλησης
ΕΛΑ	Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας
EMCO	Επιτροπή Απασχόλησης
EPMS	Σύστημα παρακολούθησης επιδόσεων του Eurofound
EPSO	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού
EQLS	Έρευνα για την ποιότητα ζωής στην Ευρώπη
ERL	Ηλεκτρονικός πίνακας προσλήψεων
ERM	Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Αναδιαρθρώσεων
EKT	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ETF	Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης
EU-OSHA	Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA)

Eurofound	Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας
EU-SILC	Στατιστικά στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το εισόδημα και τις συνθήκες διαβίωσης
EWCS	Ευρωπαϊκή Έρευνα για τις Συνθήκες Εργασίας
FRA	Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΤΠΕ	Τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών
ΔΟΕ	Διεθνής Οργάνωση Εργασίας
JRC	Κοινό Κέντρο Ερευνών
ΒΔΕ	Βασικός δείκτης επιδόσεων
ΠΔΠ	Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο
ΕΕΑΚ	Εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης
NGEU	NextGenerationEU
ΟΟΣΑ	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
ΕΚΠ	Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας

Πρόλογος

Την ώρα που γράφονται οι γραμμές του παρόντος εγγράφου προγραμματισμού (Νοέμβριος 2020), η Ευρώπη εξακολουθεί να υφίσταται τις συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού (COVID-19) και των περιοριστικών μέτρων που ελήφθησαν για να ανακοπεί η εξάπλωση του ιού. Η ΕΕ βιώνει τη χειρότερη υγειονομική, οικονομική και κοινωνική κρίση μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Για να ανακοπεί η εξάπλωση της νόσου και να αντιμετωπιστεί ο αντίκτυπός της, λαμβάνονται πρωτοφανή μέτρα στήριξης, και η ΕΕ δρομολογεί την πιο φιλόδοξη δέσμη επενδυτικών μέτρων στην ιστορία της. Τα επόμενα έτη, τα οποία καλύπτονται στο παρόν έγγραφο προγραμματισμού 2021–2024, προγραμματίζεται να υλοποιηθούν πολιτικές για την αντιμετώπιση των υγειονομικών κινδύνων και να τεθούν οι βάσεις μιας ανάκαμψης χωρίς αποκλεισμούς, η οποία θα δημιουργήσει ανάπτυξη και θέσεις εργασίας. Παράλληλα, καθίσταται επιτακτική ανάγκη να αντιμετωπιστούν οι πολλές προκλήσεις που διατρέχουν όλο το φάσμα του κοινωνικού τομέα, του τομέα της απασχόλησης και των τομέων που συνδέονται με την εργασία, όπως μεταξύ άλλων η μετάβαση σε μια ψηφιακή και με ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα κοινωνία.

Οι ραγδαίες και συνεχείς πολιτικές εξελίξεις επιβάλλουν επίσης την κινητοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σκοπό να διαμορφωθεί ένα δίκαιο και ανταγωνιστικό πλαίσιο για όλους τους πολίτες που ζουν εντός των συνόρων της. Παρά τις προκλήσεις, ο Οργανισμός θα συνεχίσει τις προσπάθειες που καταβάλλει για την τεκμηρίωση και αποτελεσματικότητα των πολιτικών που μπορούν να οδηγήσουν σε ανάκαμψη και ανθεκτικότητα, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής και της εργασίας για όλους – ρόλο και φιλοδοξία που υπηρετούμε αδιαλείπτως επί τέσσερις και πλέον δεκαετίες. Στο πλαίσιο της συνεργασίας με τους εταίρους του σε ενωσιακό και διεθνές επίπεδο, το νέο πρόγραμμα που βασίζεται στον ιδρυτικό κανονισμό αποτελεί την απάντηση του Eurofound στις ανάγκες των φορέων χάραξης πολιτικής, οι οποίοι καλούνται να ανταποκριθούν στις πολλές προκλήσεις που παρουσιάζονται σε αυτήν την πρωτοφανή περίοδο αλλαγών και αβεβαιότητας.

Ευελπιστούμε ότι το παρόν πρόγραμμα εργασίας θα αξιοποιηθεί με εποικοδομητικό τρόπο από τους φορείς διαμόρφωσης της πολιτικής ατζέντας ώστε να βελτιωθεί η ζωή και η εργασία όλων των Ευρωπαίων σε αυτήν τη σημαντική περίοδο.

Juan Menéndez-Valdés

Εκτελεστικός διευθυντής

Αποστολή

Το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound) είναι τριμελής οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο ιδρυτικός του κανονισμός¹ ορίζει ότι ο στόχος του Οργανισμού είναι να παρέχει στήριξη στα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα κράτη μέλη και στους κοινωνικούς εταίρους με σκοπό τη διαμόρφωση και υλοποίηση πολιτικών για τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας, τον σχεδιασμό πολιτικών απασχόλησης και την προώθηση του διαλόγου μεταξύ των κοινωνικών εταίρων. Για τον σκοπό αυτό, το Eurofound βελτιώνει και διαδίδει γνώσεις, παρέχει τεκμηρίωση και υπηρεσίες για τη χάραξη πολιτικής, μεταξύ άλλων και ερευνητικά πορίσματα, και διευκολύνει την ανταλλαγή γνώσεων μεταξύ των ενδιαφερόμενων φορέων σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο.

Η αποστολή του Eurofound είναι να παρέχει γνώσεις, υποστηρίζοντας τη χάραξη καλύτερα τεκμηριωμένων κοινωνικών πολιτικών, πολιτικών απασχόλησης και πολιτικών που συνδέονται με την εργασία.

Όραμά μας είναι να αναδειχθούμε στη σημαντικότερη πηγή γνώσης στην Ευρώπη με σκοπό τη βελτίωση της ζωής και της εργασίας.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/127 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Ιανουαρίου 2019, σχετικά με την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1365/75 του Συμβουλίου.

I. Γενικό πλαίσιο της περιόδου 2021--2024

Εισαγωγή

Το παρόν έγγραφο εργασίας συντάσσεται σε πρωτόγνωρες συνθήκες. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και ο υπόλοιπος κόσμος, έχει πληγεί σοβαρά από την πανδημία COVID-19, καθώς τόσο στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ) όσο και στο Ηνωμένο Βασίλειο έχουν καταγραφεί εκατομμύρια κρούσματα και πάνω από 200 000 θάνατοι. Τα κράτη μέλη της ΕΕ αντέδρασαν επιβάλλοντας διάφορους περιορισμούς και θεσπίζοντας, παράλληλα, μέτρα στήριξης για τις επιχειρήσεις και τους πολίτες. Οι κοινωνικοί εταίροι συνέβαλαν καθοριστικά στις προσπάθειες αυτές, συμμετέχοντας μεταξύ άλλων στις διαπραγματεύσεις για τη λήψη των μέτρων στήριξης και μεριμνώντας ώστε οι χώροι εργασίας να παραμείνουν ασφαλείς. Καθώς οι ρυθμοί της οικονομίας έχουν ήδη αρχίσει να επιβραδύνονται, η πανδημία οδηγεί την ευρωπαϊκή οικονομία σε ραγδαία ύφεση και στη μεγαλύτερη συρρίκνωση της παραγωγής από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Σύμφωνα με τις θερινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το ΑΕΠ της ΕΕ θα συρρικνωθεί κατά 8,3 % το 2020 ενώ αναμένεται να αυξηθεί κατά περίπου 5,8 % εντός του 2021. Η κρίση είναι ασύμμετρη, καταφέροντας σε χώρες και βιομηχανίες πλήγματα διαφορετικής έντασης, διαφορετικού βάθους και διαφορετικής διάρκειας, γεγονός που ενδέχεται να οδηγήσει σε άνιση ανάκαμψη, καθώς και στη διεύρυνση και στην εμβάθυνση των διαφορών μεταξύ των διαφόρων κρατών μελών, τομέων και κοινωνικών ομάδων της ΕΕ. Η κρίση προκάλεσε σημαντικό αντίκτυπο στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας και είχε ως αποτέλεσμα την άνοδο της ανεργίας, τη σημαντική επέκταση του μειωμένου ωραρίου εργασίας και την αύξηση της τηλεργασίας σε πρωτοφανή επίπεδα. Η ανεργία, μετά από οκτώ συναπτά έτη μείωσης (από 11,4% το 2013 υποχώρησε στο 6,5% τον Φεβρουάριο του 2020), καταγράφει πλέον ανοδική τάση. Οι ώρες εργασίας μειώθηκαν έως και κατά 25% σε σύγκριση με το πρώτο και το δεύτερο τρίμηνο του 2020, ενώ η επέκταση των συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας εντός της ΕΕ συγκράτησε την περαιτέρω απώλεια θέσεων εργασίας. Τον Ιούνιο του 2020 ο αριθμός των εργαζομένων που είχαν υποβάλει αίτηση για τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας είχε ήδη υπερβεί τα 42 εκατομμύρια – το 27 % του συνόλου των υπαλλήλων εντός της ΕΕ. Εκατομμύρια εργαζόμενοι συνεχίζουν να τηλεργάζονται μετά την επιβολή του ολικού απαγορευτικού τον Μάρτιο του 2020, και η τάση αυτή αναμένεται να συνεχιστεί και στο μέλλον.² Οι οικονομικές προοπτικές διαγράφονται αβέβαιες και εξαρτώνται από τις εστίες αναζωπύρωσης της πανδημίας, από τον τρόπο εφαρμογής των μέτρων περιορισμού και στήριξης και από τις ασύμμετρες επιπτώσεις που υφίστανται οι βιομηχανίες και οι χώρες. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η κρίση της πανδημίας COVID-19 και οι επιπτώσεις της θα μετασχηματίσουν εκ βάθρων την αγορά εργασίας και τη λειτουργία της, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο ζούμε και εργαζόμαστε.

Ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 μπορεί να επιτείνει ακόμα περισσότερο τα ήδη έντονα αισθήματα ανασφάλειας και τις ανησυχίες για τις μελλοντικές προοπτικές, τόσο των περιθωριοποιημένων κοινωνικών ομάδων όσο και ευρύτερων τμημάτων της κοινωνίας, δημιουργώντας κλίμα σύγκρουσης, απογοήτευσης και δυσπιστίας έναντι του κατεστημένου, μεταξύ άλλων και έναντι του εγχειρήματος της ενοποίησης της ΕΕ.

Παράλληλα, οι θεμελιώδεις κινητήριες δυνάμεις που μετασχηματίζουν εκ βάθρων την Ευρώπη εξακολουθούν να συνδέονται με τις δημογραφικές εξελίξεις, την τεχνολογία, την παγκοσμιοποίηση

² Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2020), *Απασχόληση και κοινωνικές εξελίξεις στην Ευρώπη 2020*, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο.

και την κλιματική αλλαγή. Η τεχνολογική πρόοδος καλπάζει και οφείλεται έως έναν βαθμό στην πανδημία COVID-19. Ο αυτοματισμός, ο οποίος οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης (ΤΝ), θα καταστρέψει, αλλά και θα δημιουργήσει θέσεις εργασίας, αλλάζοντας τη φύση της εργασίας. Το Eurofound απέδειξε ότι η μετάβαση σε μια οικονομία με ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα αναμένεται να δημιουργήσει περισσότερες θέσεις εργασίας από αυτές που θα καταστρέψει, μεταβάλλοντας ωστόσο τη δομή της αγοράς απασχόλησης.³ Η μετάβαση αυτή δημιουργεί ευρύτερες προκλήσεις για τη ζωή και την εργασία, αν ληφθούν υπόψη οι φιλόδοξοι στόχοι που έχουν τεθεί από την ΕΕ, και θα προστεθεί στις προκλήσεις που δημιουργεί η πανδημία COVID--19.

Άλλη μία ριζική αλλαγή που καλείται να αντιμετωπίσει η ΕΕ είναι η μείωση του αριθμού των μελών της από τα 28 στα 27 κράτη. Το 2020 σηματοδοτεί το τέλος της μεταβατικής περιόδου, όπως συμφωνήθηκε κατά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ, και την έναρξη της νέας σχέσης της ΕΕ με το Ηνωμένο Βασίλειο.

Οι δημογραφικές εξελίξεις θα επιτείνουν πολλές σύγχρονες προκλήσεις. Η γήρανση του πληθυσμού που συνεχώς επιταχύνεται στην Ευρώπη επιτείνει τις ελλείψεις σε εργατικό δυναμικό και την αναντιστοιχία δεξιοτήτων, δοκιμάζοντας τις αντοχές της (μακροχρόνιας) υγειονομικής περίθαλψης, αλλά και τη βιωσιμότητα και την επάρκεια του συνταξιοδοτικού συστήματος. Ο πληθυσμός της Αφρικής αναμένεται να διπλασιαστεί έως το 2050 (Προβλέψεις του ΟΗΕ για τον παγκόσμιο πληθυσμό 2017) αλλά, πέραν της Αφρικής, υπάρχουν και άλλες περιοχές που θα συνεχίσουν πιθανότατα να είναι πηγές μετανάστευσης. Αυτός ο συνδυασμός της μείωσης του πληθυσμού εντός της ΕΕ και της ραγδαίας αύξησης του πληθυσμού στις περιοχές που γειτνιάζουν με την ήπειρο είναι πολύ πιθανό να συνεχίσει να ασκεί σοβαρές πιέσεις στις μεταναστευτικές ροές και στην ικανότητα των ευρωπαϊκών κοινωνιών και χώρων εργασίας να ενσωματώσουν νέους πληθυσμούς, δοκιμάζοντας με τη σειρά του τη συνοχή της ΕΕ. Οι ριζικές αλλαγές δημιουργούν πολλές προκλήσεις για τις συνθήκες απασχόλησης, διαβίωσης και εργασίας, αλλά μπορούν παράλληλα να αποτελέσουν ευκαιρία για την οικοδόμηση μιας πιο περιεκτικής, πρωτοποριακής και βιώσιμης Ευρώπης.

Για να μπορέσουμε να κατανοήσουμε και, κατ' επέκταση, να επηρεάσουμε αυτά τα σημαντικά ζητήματα, πρέπει προηγουμένως να παρακολουθήσουμε συστηματικά την εξέλιξή τους. Όπως επισημαίνεται στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 17ης–21ης Ιουλίου 2020,⁴ η ΕΕ θα συνεχίσει πιθανότατα να εστιάζει στα ζητήματα που συνδέονται με την κοινωνική συνοχή και τη σύγκλιση με σκοπό τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας. Είναι επίσης αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι η προσαρμογή της αγοράς εργασίας στις επικείμενες ριζικές αλλαγές όχι μόνο θα βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα και θα αυξήσει την απασχόληση αλλά και, όπως αναφέρεται στη διακήρυξη της εκατονταετηρίδας της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) του Ιουνίου του 2019, θα οδηγήσει σε «δίκαιη μετάβαση προς ένα μέλλον της εργασίας που συμβάλλει στη βιώσιμη

³ Eurofound (2019), *The future of manufacturing in Europe*, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο.

⁴ Ο σκοπός του τομέα 2 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) 2021-2027 είναι να «συμβάλει στην προστιθέμενη αξία της ΕΕ προωθώντας τη σύγκλιση, στηρίζοντας τις επενδύσεις, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την ανάπτυξη, συμβάλλοντας στη μείωση των οικονομικών, κοινωνικών και εδαφικών ανισοτήτων στο εσωτερικό των κρατών μελών και σε ολόκληρη την Ευρώπη».

ανάπτυξη σε οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό επίπεδο».⁵ Είναι σαφές ότι ο αντίκτυπος της πανδημίας, τα συνακόλουθα μέτρα ανάκαμψης και οι διάφορες μεταβατικές περίοδοι θα έχουν έως έναν βαθμό ασύμμετρες διανεμητικές επιπτώσεις· ωστόσο, είναι σημαντικό οι επιπτώσεις αυτές να επιμεριστούν δίκαια.

Πλαίσιο πολιτικών

- Τα θεσμικά όργανα της ΕΕ κινητοποιήθηκαν για να αντιμετωπίσουν τις κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες της πανδημίας COVID-19. Στους τομείς που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το Eurofound, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θέσπισε την ενεργοποίηση της γενικής ρήτηρας διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, επισημαίνοντας ότι πρόκειται για έγκαιρο, προσωρινό και στοχευμένο μέτρο, το οποίο παρέχει την ευχέρεια στα κράτη μέλη να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να υποστηρίξουν τα εθνικά συστήματα υγειονομικής και κοινωνικής περίθαλψης και για να προστατεύσουν τις οικονομίες τους. Τον Μάιο του 2020 το Συμβούλιο θέσπισε το πρόγραμμα SURE. Πρόκειται για προσωρινό μηχανισμό που προσφέρει τη δυνατότητα χορήγησης δανείων ύψους έως 100 δισ. ευρώ στα κράτη μέλη, τα οποία καλούνται αιφνιδιαστικά να αυξήσουν κατακόρυφα τις εθνικές δημόσιες δαπάνες τους για να μπορέσουν να εφαρμόσουν τα εθνικά συστήματα εργασίας μειωμένου ωραρίου και παρόμοια μέτρα –που αφορούν μεταξύ άλλων και τους αυτοαπασχολούμενους– ή άλλα μέτρα σχετικά με την υγεία, με επίκεντρο κυρίως τους χώρους εργασίας για την αντιμετώπιση της κρίσης.
- Όσον αφορά τα κονδύλια της ΕΕ, στις 21 Ιουλίου 2020 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε δέσμη χρηματοδοτικών μέτρων ύψους 1.824,3 δισ. ευρώ στο πλαίσιο του ΠΔΠ και του μέσου NextGenerationEU (NGEU). Η εν λόγω δέσμη μέτρων έχει ως σκοπό να υποστηρίξει την ανάκαμψη της ΕΕ μετά την πανδημία COVID-19 και την αύξηση των επενδύσεων για τον πράσινο και τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Για πρώτη φορά στην ιστορία της ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποκτά τη δυνατότητα να δανειστεί κεφάλαια ύψους έως 750 δισ. ευρώ από τις αγορές. Τα κεφάλαια αυτά αναμένεται να διανεμηθούν ως δάνεια και επιχορηγήσεις στο πλαίσιο των μέσων και προγραμμάτων του ΠΔΠ.
- Ωστόσο, η μακροπρόθεσμη στρατηγική της ΕΕ παραμένει αμετάβλητη: το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο διαπίστωνε στα συμπεράσματά του τον Ιούλιο του 2020 ότι «τόσο το NGEU όσο και το ΠΔΠ θα συμβάλουν στον μετασχηματισμό της ΕΕ μέσω των κύριων πολιτικών της, ιδίως μέσω της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, της ψηφιακής επανάστασης και της ανθεκτικότητας».
- Η ΕΕ συνεχίζει να μελετά επισταμένως τις συνέπειες του Brexit. Το καλοκαίρι του 2020, και ενώ οι διαπραγματεύσεις ήταν ακόμα σε εξέλιξη, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε το αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit, για να υποστηρίξει τα κράτη μέλη και τους οικονομικούς κλάδους που πλήττονται εντονότερα από το Brexit (5 δισεκατομμύρια ευρώ).
- Το πλαίσιο πολιτικών της ΕΕ αποτυπώνει αυτές τις μακροπρόθεσμες προκλήσεις, καθώς η ΕΕ, τα κράτη μέλη της και οι κοινωνικοί εταίροι έχουν την κοινή φιλοδοξία να διατηρήσουν και να βελτιώσουν τα πρότυπα διαβίωσης και εργασίας στην Ευρώπη. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη έχουν αναλάβει ή προτείνει διάφορες πρωτοβουλίες στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, του στρατηγικού θεματολογίου του Συμβουλίου της ΕΕ για την περίοδο 2019–2024 και των πολιτικών κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

⁵ Η διακήρυξη της εκατονταετηρίδας της ΔΟΕ για το μέλλον της Ευρώπης εγκρίθηκε στην 108η σύνοδο της Διεθνούς Διάσκεψης Εργασίας, Γενεύη, 21 Ιουνίου 2019.

2019–2024. Επιπλέον, οι κοινωνικοί εταίροι, σε διαφορετικά επίπεδα, συμμετέχουν στη διαδικασία του μετασχηματισμού και, μέσω του κοινωνικού διαλόγου, είναι οι πλέον αρμόδιοι να σχεδιάσουν ισορροπημένα μέτρα και λύσεις που θα συμβάλουν στην οικονομική και κοινωνική πρόοδο.

- Όπως ανακοινώθηκε στην ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Μια ισχυρή Ευρώπη για δίκαιες μεταβάσεις» (COM(2020) 14 final) και στο πρόγραμμα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2021 (COM(2020) 690 final), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα προτείνει το 2021 σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων που πρέπει να εγκριθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο πλαίσιο της πορτογαλικής Προεδρίας της ΕΕ. Επίσης, θα προτείνει την έκδοση σύστασης για την «Ευρωπαϊκή Εγγύηση για τα Παιδιά», την ανάληψη πρωτοβουλίας για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων στις πλατφόρμες, την ανάληψη πρωτοβουλίας για τους ατομικούς λογαριασμούς μάθησης, την εφαρμογή ευρωπαϊκής προσέγγισης για τα μικρο-διαπιστευτήρια, σχέδιο δράσης για την κοινωνική οικονομία, στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες, νέο πλαίσιο στρατηγικής για την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια, καθώς και την έκδοση ανακοίνωσης σχετικά με το μακροπρόθεσμο όραμα για τις αγροτικές περιοχές. Σύμφωνα με το προσαρμοσμένο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής 2020, θα εκδοθεί επίσης Πράσινη Βίβλος για τη γήρανση.⁶ Το 2020 δρομολογήθηκαν ήδη αρκετές πρωτοβουλίες: ενδεικτικά, αναφέρονται η διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους σχετικά με τα μέτρα που θα μπορούσαν να ληφθούν για να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που δημιουργούν οι επαρκείς κατώτατοι μισθοί εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης· η στρατηγική της ΕΕ για την ισότητα των φύλων 2020-2025· η δέσμη μέτρων για την υποστήριξη της απασχόλησης των νέων· το προσωρινό μέσο SURE· η στρατηγική για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+· το στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την ισότητα, την ένταξη και τη συμμετοχή των Ρομά μετά το 2020· και τα δεσμευτικά μέτρα για τη διαφάνεια των πληρωμών.
- Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο διατήρησε το στρατηγικό του θεματολόγιο για την περίοδο 2019-2024 που εγκρίθηκε στις 20 Ιουνίου 2019. Στο θεματολόγιο αυτό καθορίζονται τέσσερις βασικές προτεραιότητες: προστασία των πολιτών και των ελευθεριών· ανάπτυξη ισχυρής και εύρωστης οικονομικής βάσης· οικοδόμηση μιας κλιματικά ουδέτερης, πράσινης και κοινωνικής Ευρώπης· και προώθηση των ευρωπαϊκών συμφερόντων και αξιών στην παγκόσμια σκηνή. Στο θεματολόγιο γίνεται αναφορά στην ψηφιακή επανάσταση και στην ΤΝ. Όσον αφορά τα κοινωνικά ζητήματα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θέλει να διασφαλίσει ότι κανένας δεν θα μείνει στο περιθώριο λόγω του πράσινου μετασχηματισμού, της τεχνολογικής εξέλιξης και της παγκοσμιοποίησης, απευθύνοντας παράλληλα έκκληση για την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ανησυχία του για τις ανισότητες, το χάσμα που παρατηρείται μεταξύ των γενεών των περιφερειών και του μορφωτικού επιπέδου των πολιτών, καθώς και για τις νέες μορφές αποκλεισμού, ζητώντας την παροχή ευκαιριών για όλους, επαρκή κοινωνική προστασία, αγορές εργασίας χωρίς αποκλεισμούς και συνοχή. Το στρατηγικό θεματολόγιο θα εγκριθεί από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ ώστε να λάβουν τα μέτρα που τους αναλογούν. Σύμφωνα με το στρατηγικό θεματολόγιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η Ursula von der Leyen, στις 16 Ιουλίου 2019, ως υποψήφια για την προεδρία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, παρουσίασε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τις πολιτικές κατευθυντήριες γραμμές για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή 2019–2024 με άξονα έξι θεματικές ενότητες: ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία· οικονομία που υπηρετεί τους πολίτες· Ευρώπη έτοιμη

⁶ Προσαρμοσμένο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2020: Παράρτημα 1: Νέες πρωτοβουλίες.

για την ψηφιακή εποχή· προστασία του ευρωπαϊκού τρόπου ζωής μας; ισχυρότερη Ευρώπη στον κόσμο· και νέα ώθηση στην ευρωπαϊκή δημοκρατία. Η ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία που θεσπίστηκε τον Δεκέμβριο του 2019 έχει ως σκοπό να διασφαλίσει τη δίκαιη μετάβαση όλων και προβλέπει σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία και νέο Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης. Στο σχέδιο «Ευρώπη έτοιμη για την ψηφιακή εποχή» που προτάθηκε τον Φεβρουάριο του 2020 αναφέρονται οι δεοντολογικές επιπτώσεις της ΤΝ και το σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση, μεταξύ άλλων πρωτοβουλιών. Στο πλαίσιο της «προστασίας του ευρωπαϊκού τρόπου ζωής μας» προτείνεται η θέσπιση νέου Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο. Το σχέδιο «ισχυρότερη Ευρώπη στον κόσμο» περιλαμβάνει την πρόταση να προστεθεί στις εμπορικές συμφωνίες ειδικό κεφάλαιο για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τα υψηλότερα δυνατά πρότυπα περιβαλλοντικής και κοινωνικής προστασίας.

- Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι ο ρόλος των κοινωνικών εταίρων για την εξεύρεση λύσεων που θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες των εργοδοτών και των εργαζομένων αποτελεί κρίσιμη παράμετρο του έργου του Eurofound. Στη διακήρυξη της εκατονταετηρίδας της ΔΟΕ του Ιουνίου του 2019 αναφέρεται ότι «η πείρα του προηγούμενου αιώνα έχει επιβεβαιώσει ότι η συνεχής και συντονισμένη δράση των κυβερνήσεων και των εκπροσώπων των εργοδοτών και των εργαζομένων έχει καίρια σημασία για την εμπέδωση της κοινωνικής δικαιοσύνης και της δημοκρατίας, και για την εγκαθίδρυση παγκόσμιας και διηνεκούς ειρήνης». Επιπλέον, στην ταραχώδη περίοδο που διανύουμε, οι κοινωνικοί εταίροι πρέπει να συμβάλλουν συνεχώς στις διαπραγματεύσεις για τα μέτρα στήριξης, ώστε να δημιουργηθούν ασφαλείς χώροι εργασίας και να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 για την αγορά εργασίας. Σύμφωνα με το κοινό πρόγραμμα εργασίας 2019-2021, οι κοινωνικοί εταίροι της ΕΕ ενέκριναν αυτόνομη συμφωνία-πλαίσιο για τον ψηφιακό μετασχηματισμό, καθώς και οργανωμένες συνεδριάσεις για την αγορά εργασίας και τα κοινωνικά συστήματα, εστιάζοντας στις δεξιότητες, στις ενεργές πολιτικές της αγοράς εργασίας και στην παιδική φροντίδα. Οι κοινωνικοί εταίροι θα επικεντρωθούν επίσης στις ψυχοκοινωνικές πτυχές και στους κινδύνους στην εργασία, στην ανάπτυξη ικανοτήτων για την ενίσχυση του κοινωνικού διαλόγου και στην κυκλική οικονομία. Νέες δραστηριότητες θα καθοριστούν σε μεταγενέστερο κοινό πρόγραμμα εργασίας.

Θεσμικό πλαίσιο

Στην τρέχουσα πρόταση της Επιτροπής για το ΠΔΠ 2021-2027 η γενική επιχορήγηση για το Eurofound ορίζεται σε 21 600 000 ευρώ το 2021, παραμένοντας αμετάβλητη σε πραγματικούς όρους (λαμβάνεται υπόψη και ο ετήσιος πληθωρισμός) έως το 2027. Επιδίωξη του Eurofound είναι να μειώσει περαιτέρω τις δαπάνες του, να αυξήσει την αποδοτικότητα και να ενισχύσει τις συνέργειές του. Το οικονομικό κλίμα θα δυσκολέψει το Eurofound να ασκήσει την αποστολή του στα γνωστά υψηλά επίπεδα απόδοσης, όσον αφορά κυρίως τη συλλογή δεδομένων και την παρακολούθηση των τάσεων των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, το Eurofound θα πρέπει να επενδύσει σε εναλλακτικά μέτρα για να επιτελέσει τα καθήκοντά του, περιορίζοντας π.χ. το εύρος των προτεραιοτήτων του και επιδιώκοντας συνεργασίες και εταιρικές σχέσεις, πρωτίστως με άλλους Οργανισμούς και θεσμικά όργανα της ΕΕ.

Γενικότερα, σύμφωνα με την «πολιτική διαχείρισης βάσει των αποτελεσμάτων» που ακολουθείται από τους Οργανισμούς της ΕΕ, το Eurofound έχει αναλάβει τη δέσμευση να διασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη οικολογική, κοινωνική και οικονομική βιωσιμότητα.

II. Πολυετές πρόγραμμα εργασίας

Εισαγωγή

Οι προτεραιότητες του Eurofound για την περίοδο 2021-2024 διαμορφώνονται με βάση τις κομβικές προκλήσεις που δημιουργούν η κοινωνική συνοχή και ο δίκαιος μετασχηματισμός, και μέσα σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον ως αποτέλεσμα της πανδημίας COVID-19, όπως επισημάνθηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο. Ο Οργανισμός επικεντρώνεται στα ζητήματα στα οποία μπορεί να προσφέρει τη σημαντική εμπειρογνωμοσύνη που έχει αποκτήσει στους τομείς των συνθηκών εργασίας, των εργασιακών σχέσεων, της απασχόλησης και των συνθηκών διαβίωσης, διαθέτοντας στα ενδιαφερόμενα μέρη τεκμηριωμένα στοιχεία ώστε να τα λάβουν υπόψη στις πολιτικές που υλοποιούν.

Το έγγραφο προγραμματισμού 2021–2024 έχει έξι στρατηγικούς τομείς, οι οποίοι θα υλοποιηθούν μέσω των ακόλουθων επιχειρησιακών δραστηριοτήτων.

Οι τέσσερις πρώτοι τομείς είναι αυτοί που ορίζονται στον ιδρυτικό κανονισμό του Οργανισμού.⁷

1. **Συνθήκες εργασίας και βιώσιμη εργασία:** ο Οργανισμός παρέχει συγκριτικά δεδομένα και αναλύσεις που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη βελτίωση της ποιότητας των θέσεων εργασίας και την υποστήριξη της βιωσιμότητας της εργασίας σε όλη τη διάρκεια του εργασιμου βίου.
2. **Εργασιακές σχέσεις και κοινωνικός διάλογος:** ο Οργανισμός λειτουργεί ως κέντρο εμπειρογνωμοσύνης, παρακολουθώντας και αναλύοντας τις εξελίξεις στις εργασιακές σχέσεις και στον κοινωνικό διάλογο, και υποστηρίζοντας τον διάλογο μεταξύ των κοινωνικών εταίρων.
3. **Απασχόληση και αγορές εργασίας:** ο Οργανισμός παρέχει γνώσεις που επιτρέπουν την ανάλυση των αλλαγών στην αγορά εργασίας και τη χάραξη τεκμηριωμένων πολιτικών για την απασχόληση προκειμένου να βελτιωθεί η λειτουργία της αγοράς εργασίας και να περιοριστούν οι αποκλεισμοί.
4. **Συνθήκες διαβίωσης και ποιότητα ζωής:** ο Οργανισμός χαρτογραφεί και αναλύει βασικά στοιχεία για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των πολιτών, όπως μεταξύ άλλων πληροφορίες για τις εκτιμήσεις των πολιτών σχετικά με την ποιότητα της ζωής τους και την κοινωνία.

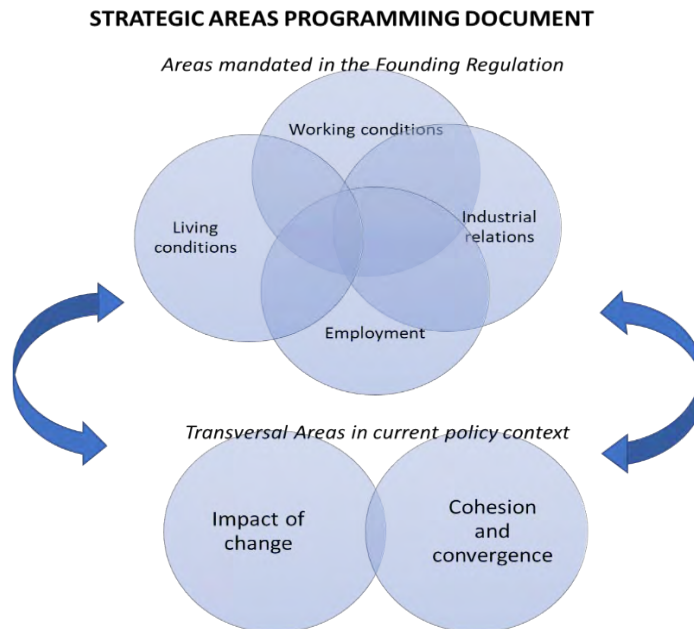
Επιπλέον, το Eurofound θα εστιάσει στις πολιτικές προκλήσεις με άξονα δύο εγκάρσιες θεματικές δραστηριότητες.

5. **Προνοητικότητα και διαχείριση του αντικτύπου των αλλαγών:** ο Οργανισμός παρέχει τεκμηριωμένα στοιχεία για τις ριζικές αλλαγές που επιφέρουν πρωτίστως ο ψηφιακός μετασχηματισμός και η κλιματική αλλαγή, αλλά και η πανδημία COVID-19. Στα στοιχεία αυτά μπορούν να βασιστούν οι ενδιαφερόμενοι για να διασφαλίσουν τον δίκαιο μετασχηματισμό, υποστηρίζοντας την απασχόληση, τις καλές συνθήκες εργασίας, την

⁷ Άρθρο 1 παράγραφος 2: Οι στόχοι του Οργανισμού είναι η ανάπτυξη και διάδοση γνώσεων με σκοπό τη στήριξη της Επιτροπής, των άλλων θεσμικών οργάνων της ΕΕ, των κρατών μελών και των κοινωνικών εταίρων όσον αφορά τη διαμόρφωση και υλοποίηση πολιτικών που αποσκοπούν στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας, τη στήριξη πολιτικών απασχόλησης και την προώθηση του διαλόγου μεταξύ των κοινωνικών εταίρων.

κοινωνική προστασία και τα δικαιώματα των εργαζομένων, αλλά και βελτιώνοντας την παραγωγικότητα της εργασίας, την ανταγωνιστικότητα και την ευημερία.

6. **Πρώθηση της κοινωνικής συνοχής και σύγκλισης:** Ο Οργανισμός συμμετέχει στον πολιτικό διάλογο για τη δικαιοσύνη και συμβάλλει στην τεκμηρίωση των πολιτικών με σκοπό τη βελτίωση της κοινωνικής συνοχής και την υποστήριξη της ανοδικής σύγκλισης των προτύπων διαβίωσης και εργασίας στην ΕΕ.

STRATEGIC AREAS PROGRAMMING DOCUMENT	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
<i>Areas mandated in the Founding Regulation</i>	<i>Τομείς που προβλέπονται στον ιδρυτικό κανονισμό</i>
Working conditions	Συνθήκες εργασίας
Industrial relations	Εργασιακές σχέσεις
Employment	Απασχόληση
Living conditions	Συνθήκες διαβίωσης
<i>Transversal Areas in current policy context</i>	<i>Εγκάρσιοι τομείς στο πλαίσιο των ασκούμενων πολιτικών</i>
Impact of change	Αντίκτυπος αλλαγών
Cohesion and convergence	Συνοχή και σύγκλιση

Για την ανάλυση αυτών των στρατηγικών τομέων θα χρησιμοποιηθούν τα εργαλεία παρακολούθησης του Eurofound. Μεταξύ άλλων, θα χρησιμοποιηθούν οι έρευνες του Eurofound, οι οποίες θα προσφέρουν πολύτιμες πληροφορίες για όλες τις προγενέστερες επιχειρησιακές δραστηριότητες. Επιπλέον, καθώς το πολιτικό πλαίσιο μεταβάλλεται, το Eurofound θα χρησιμοποιεί τους πόρους του με ευελιξία για να μπορεί να ανταποκριθεί σε έκτακτα αιτήματα και στις νέες ανάγκες των ενδιαφερομένων κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού.

Σε αυτό ακριβώς το πλαίσιο, και για την εφαρμογή του προγράμματος, προστίθενται δύο ακόμα επιχειρησιακές δραστηριότητες:

7. **Διαχείριση και ανάπτυξη ερευνών**
8. **Ανταπόκριση σε έκτακτα αιτήματα πληροφοριών**

Τέλος, στο παρόν έγγραφο προγραμματισμού προστίθενται δύο οριζόντιες δραστηριότητες:

9. **Εταιρική επικοινωνία**
10. **Διαχείριση και ανάπτυξη**

1. Πολυετής στόχοι

Ο στρατηγικός στόχος του Eurofound για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2024 είναι:

«να παρέχει επιστημονικά έγκυρες, αμερόληπτες, έγκαιρες γνώσεις για τις πολιτικές, οι οποίες θα συμβάλουν στη χάραξη καλύτερα τεκμηριωμένων πολιτικών που θα βελτιώσουν τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας και θα ενισχύσουν τη συνοχή στη μεταβαλλόμενη Ευρώπη».

Η συμβολή του Eurofound σε κάθε έναν από τους στρατηγικούς τομείς έχει σκοπό την ενημέρωση των φορέων χάραξης πολιτικής ώστε:

- να βελτιωθεί η ποιότητα των θέσεων εργασίας και να υποστηριχθεί η βιωσιμότητα των θέσεων εργασίας σε όλη τη διάρκεια του εργασιμίου βίου (Συνθήκες εργασίας και βιώσιμες θέσεις εργασίας)
- να υποστηριχθεί ο διάλογος μεταξύ των κοινωνικών εταίρων (εργασιακές σχέσεις και κοινωνικός διάλογος)
- να βελτιωθεί η λειτουργία της αγοράς εργασίας και να περιοριστούν οι αποκλεισμοί (απασχόληση και αγορές εργασίας)
- να βελτιωθεί η ποιότητα της ζωής και των κοινωνικών συνθηκών (Συνθήκες διαβίωσης και ποιότητα ζωής)
- να διασφαλιστεί ο δίκαιος μετασχηματισμός ώστε να υποστηριχθούν η απασχόληση, οι καλές συνθήκες εργασίας, η κοινωνική προστασία και τα δικαιώματα των εργαζομένων, αλλά και να βελτιωθεί η παραγωγικότητα της εργασίας, η ανταγωνιστικότητα και η ευημερία (Προνοητικότητα και διαχείριση του αντικτύπου των αλλαγών)
- να βελτιωθεί η κοινωνική συνοχή και να υποστηριχθεί η ανοδική σύγκλιση των προτύπων διαβίωσης και εργασίας (Προώθηση της κοινωνικής συνοχής και σύγκλισης)

Ως πολύ αποδοτικός οργανισμός, το Eurofound θα αξιοποιήσει αποτελεσματικά και αποδοτικά το ανθρώπινο δυναμικό και τους οικονομικούς πόρους με βάση τις αρχές της χρηστής διαχείρισης και της συνεχούς εξέλιξης του προσωπικού.

Παρακολούθηση επιδόσεων

Το Eurofound χρησιμοποιεί διάφορα μέσα για να παρακολουθεί, να αναλύει και να υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με τις επιδόσεις που παρουσιάζει, στην προσπάθειά του να επιτύχει τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Οι βασικοί δείκτες επιδόσεων (ΒΔΕ) αποτυπώνουν τις επιδόσεις του Eurofound σε πτυχές που συνδέονται άμεσα με την επίτευξη του εταιρικού στρατηγικού του στόχου. Οι εν λόγω ΒΔΕ συνοδεύονται από τιμές για τους πόρους που χρησιμοποιεί ο Οργανισμός («εισροές»), για τους πόρους που παράγει («εκροές») και για τα αποτελέσματα που πετυχαίνει. Η ανάλυση των δεδομένων των επιδόσεων βοηθά τον Οργανισμό να διαχειρίζεται αποτελεσματικά και αποδοτικά την εφαρμογή του προγράμματος δραστηριοτήτων.

Οι τακτικές παρατηρήσεις και αξιολογήσεις από τα ενδιαφερόμενα μέρη, μεταξύ άλλων και οι εξωτερικές αξιολογήσεις που θα διενεργήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μάς βοηθούν να διαπιστώσουμε κατά πόσον τα ενδιαφερόμενα μέρη χρησιμοποιούν και εκτιμούν τις ποιοτικές και χρήσιμες πρακτικές και γνώσεις του Eurofound.

Βασικοί δείκτες επιδόσεων⁸

Δείκτες αποτελεσμάτων

Διαμόρφωση πολιτικά χρήσιμων (και επίκαιρων) προτάσεων για την ανάπτυξη των πολιτικών και του διαλόγου μέσω:

- της αξιοποίησης της εμπειρογνώσιας που κατέχει το Eurofound στον τομέα της κατάρτισης των εγγράφων για τις πολιτικές ευρωπαϊκού επιπέδου
- της συνεργασίας του Eurofound με τους ενδιαφερόμενους παράγοντες σε συνεδριάσεις και εκδηλώσεις
- της διάδοσης των γνώσεων του Eurofound με τη βοήθεια των μέσων ενημέρωσης
- της διάδοσης και της συμμετοχής στις γνώσεις του Eurofound μέσω του ιστότοπού του και άλλων εταιρικών πλατφορμών

Αξιοπιστία και ανεξαρτησία των παρεχόμενων γνώσεων:

- αναγνώριση της επιστημονικής ποιότητας των ερευνών του Eurofound

Δείκτες εισροών και εκροών

Αποτελεσματική και αποδοτική χρήση του ανθρώπινου δυναμικού και των οικονομικών πόρων, η οποία αποδεικνύεται από:

- την εκτέλεση του προϋπολογισμού
- την αποδοτική χρήση των θέσεων που προσφέρονται στον πίνακα προσωπικού
- την υλοποίηση των προγραμμάτων

⁸ Οι επιλεγμένοι ΒΔΕ και τα μέσα παρακολούθησης χρησιμοποιούνται επίσης για την αξιολόγηση των επιδόσεων του εκτελεστικού διευθυντή σύμφωνα με το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής (2015).

2. Επιχειρησιακές δραστηριότητες

2.1 Δραστηριότητα 1: Συνθήκες εργασίας και βιώσιμες θέσεις εργασίας

Πολυετές πλαίσιο

Συνοπτική περιγραφή

Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2021-2024, ο Οργανισμός θα συνεχίσει να παρακολουθεί τις εξελίξεις στον τομέα των συνθηκών εργασίας. Θα αξιολογεί, στο μέτρο του εφικτού, τις αλλαγές που σημειώνονται σε βάθος χρόνου και την πρόοδο που επιτυγχάνεται στις διάφορες πτυχές της ποιότητας της εργασίας και θα συγκρίνει τα συμπεράσματα στα οποία καταλήγει για τις επιμέρους χώρες και ομάδες εργαζομένων. Στο πλαίσιο αυτό θα αναλύσει τον αντίκτυπο που είχε η πανδημία COVID-19 στις συνθήκες εργασίας και στην ποιότητα της εργασίας, κυρίως τις αλλαγές που επήλθαν στην οργάνωση της εργασίας, όπως π.χ. η τηλεργασία, η εργασία με βάρδιες και η προσαρμογή των χώρων εργασίας στις νέες συνθήκες. Ιδιαίτερη έμφαση θα δώσει στις άτυπες μορφές απασχόλησης και στους αυτοαπασχολούμενους. Με άξονα την αρχή των βιώσιμων θέσεων εργασίας που επεξεργάστηκε το Eurofound, ο Οργανισμός θα παρέχει επίσης τεκμηριωμένα στοιχεία για τους παράγοντες που επιτρέπουν σε περισσότερους εργαζομένους να παρατείνουν τον εργάσιμο βίο τους, εστιάζοντας στις συνθήκες που πρέπει να βελτιωθούν και στα μέσα επίτευξης αυτού του στόχου.

Στην αρχή της περιόδου προγραμματισμού, το Eurofound θα συλλέξει νέα στοιχεία μέσω της ευρωπαϊκής έρευνας για τις συνθήκες εργασίας. Λόγω της πανδημίας COVID-19, για τη συλλογή των στοιχείων αυτών θα χρησιμοποιηθούν οι υποβοηθούμενες από υπολογιστή τηλεφωνικές συνεντεύξεις. Παρά το γεγονός ότι δεν θα χρησιμοποιηθούν οι συνεντεύξεις με φυσική παρουσία που χρησιμοποιήθηκαν στα προηγούμενα κύματα της έρευνας, το Eurofound θα είναι σε θέση να παρουσιάσει συγκριτικά στοιχεία σχετικά με τις απόψεις των εργαζομένων για την ποιότητα της εργασίας στην Ευρώπη το 2021⁹ με βάση το καθιερωμένο πλαίσιο των επτά πτυχών της ποιότητας των θέσεων εργασίας. Ο Οργανισμός θα έχει περιορισμένες δυνατότητες να αναλύσει τη διαχρονική εξέλιξη των τάσεων λόγω της νέας ερευνητικής μεθόδου, αλλά θα εξετάσει όλες τις διαθέσιμες επιλογές.

Αξιοποιώντας τη μέχρι σήμερα συνεργασία τους, το Eurofound θα διερευνήσει τη δυνατότητα να διενεργήσει από κοινού με τη ΔΟΕ δεύτερη σύγκριση των συνθηκών εργασίας σε παγκόσμιο επίπεδο κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού 2021-2024. Τα σύνολα δεδομένων του 2021 θα υποβληθούν επίσης σε δευτερογενή ανάλυση. Ο Οργανισμός μπορεί επίσης να επεκτείνει την ανάλυση των συνθηκών εργασίας, χρησιμοποιώντας στοιχεία της ευρωπαϊκής έρευνας για τις επιχειρήσεις του 2019, και μελλοντικά θα μπορούσε να διενεργήσει νέο κύμα ερευνών αν διαμορφωθούν οι κατάλληλες συνθήκες συνεργασίας με άλλους οργανισμούς και οργανώσεις.

Η ανάλυση των συνθηκών εργασίας και της ποιότητας των θέσεων εργασίας θα εστιάσει κυρίως στον αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19. Στο πλαίσιο αυτό, θα διερευνηθεί αν οι μορφές οργάνωσης της εργασίας ή τα πρότυπα εργασίας που επεκτάθηκαν ραγδαία εντός του 2020, όπως π.χ. η τηλεργασία, η προσαρμογή των χώρων εργασίας στις νέες συνθήκες, η εργασία σε βάρδιες ή

⁹ Οι επτά πτυχές της ποιότητας των θέσεων εργασίας είναι: το φυσικό περιβάλλον, η ένταση εργασίας, η ποιότητα του χρόνου εργασίας, το κοινωνικό περιβάλλον, οι δεξιότητες και η αυτονομία των εργαζομένων, οι προοπτικές και οι αποδοχές.

η ανακατανομή των πόρων, καθώς και η προτεραιότητα που δίνεται στους κανόνες υγείας και ασφάλειας στην εργασία, αποτελούν προσωρινά φαινόμενα που οφείλονται αποκλειστικά και μόνο στις αποφάσεις για την κήρυξη ολικού απαγορευτικού ή αν αυτά τα «φυσικά πειράματα» οδηγούν σε βαθύτερες αλλαγές που θα επηρεάσουν σε βάθος χρόνου την ευημερία των εργαζομένων. Η συνεργασία με τον EU-OSHA θα συνεχιστεί στον τομέα της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας.

Η αυτοαπασχόληση θα διερευνηθεί με επίκεντρο την αξιολόγηση της ποιότητας της εργασίας από τους ίδιους τους εργαζομένους. Παράλληλα, θα διερευνηθούν τα ζητήματα της οικονομικής εξάρτησης και της αυτονομίας, της εκπροσώπησης και της κοινωνικής προστασίας. Οι άτυπες μορφές απασχόλησης θα εξεταστούν με επίκεντρο τους τομείς στους οποίους αναπτύσσονται τέτοιες μορφές απασχόλησης ή εφόσον εγείρονται ερωτήματα πολιτικής φύσης. Οι άτυπες μορφές απασχόλησης θα μελετηθούν επίσης στο πλαίσιο της δραστηριότητας 5 (Προνοητικότητα και διαχείριση του αντικτύπου των αλλαγών), στον βαθμό που οι νέες μορφές απασχόλησης, οι οποίες συνδέονται με τις καταγεγραμμένες κινητήριες δυνάμεις των αλλαγών, μπορούν να προκαλέσουν σημαντικές επιπτώσεις στις συνθήκες απασχόλησης και εργασίας και στην κοινωνική προστασία. Ο Οργανισμός θα διερευνήσει επίσης αν το θεσμικό πλαίσιο της αγοράς εργασίας μπορεί να διασφαλίσει αποτελεσματικά την απασχόληση σε μια ευέλικτη αγορά εργασίας που προσφέρει καλές συνθήκες εργασίας και προστασία.

Η φιλοδοξία να βελτιωθούν οι συνθήκες εργασίας και η ποιότητα της εργασίας συνδέεται επίσης με την ανάγκη αντιμετώπισης των συνεπειών που προκαλούν οι δημογραφικές εξελίξεις. Λόγω των δημογραφικών εξελίξεων, για την ακρίβεια του χαμηλού δείκτη γονιμότητας και της αύξησης του προσδόκιμου ζωής, η ένταξη και διατήρηση περισσότερων εργαζομένων στην αγορά εργασίας για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα κρίνεται μάλλον επιβεβλημένη. Το Eurofound, με βάση τις έρευνες που διενήργησε στο παρελθόν για τους παράγοντες που συντελούν στην αύξηση της βιωσιμότητας των θέσεων εργασίας, θα μπορούσε να εξετάσει τις συνθήκες απασχόλησης και εργασίας, εταιρικές πρακτικές και πολιτικές εκτός του χώρου εργασίας που έχουν συμβάλει καθοριστικά στην αύξηση του ποσοστού απασχόλησης των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας και/ή στην παράσταση του εργάσιμου βίου.

Καθώς οι έρευνες του Eurofound σχεδιάζονται πλέον με πιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα, εκπονήθηκε και συζητήθηκε σε ομάδα καθοδήγησης μια μελέτη εφικτότητας στην οποία προσδιορίζονται διάφορα σενάρια για τη συνεχή επικαιροποίηση των ερευνών του Eurofound. Με βάση τη μελέτη και τη συζήτηση, αποφασίστηκε ότι το 2023 το Eurofound θα συμπεριλάβει στην ευρωπαϊκή έρευνα για τις συνθήκες εργασίας ορισμένες ερωτήσεις για τις συνθήκες εργασίας και τις συνθήκες διαβίωσης σχετικά με τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19. Η επιλογή του δείγματος για τη συγκεκριμένη έρευνα γίνεται με φυσική παρουσία. Με φυσική παρουσία θα διενεργηθούν επίσης και οι συνεντεύξεις με την πλειονότητα των συμμετεχόντων ώστε να υπάρχει δυνατότητα σύγκρισης των ευρημάτων της έρευνας με προηγούμενους γύρους της ευρωπαϊκής έρευνας για τις συνθήκες εργασίας. Για να γίνει ομαλά η μετάβαση των ερευνών του Eurofound στο διαδικτυακό περιβάλλον διαχείρισης δεδομένων, το Eurofound θα επιλέξει μικρότερο επιμέρους δείγμα εθελοντών για το διαδικτυακό ερωτηματολόγιο. Με τον τρόπο αυτό θα είναι εύκολο να συγκριθούν οι απαντήσεις που δόθηκαν σε συγκεκριμένες ερωτήσεις της ευρωπαϊκής έρευνας για τις συνθήκες εργασίας και με τις δύο ερευνητικές μεθόδους. Επιπλέον, θα είναι ευκολότερο να εξακριβωθεί πώς επηρέασε η διαδικτυακή αυτή μετάβαση την αποτελεσματικότητα της έρευνας και την ποιότητα

των δεδομένων. Στο πλαίσιο της εν λόγω έρευνας του 2023, οι συμμετέχοντες θα κληθούν να απαντήσουν σε διαδοχικά διαδικτυακά συμπληρωματικά ερωτηματολόγια. Τα εν λόγω συμπληρωματικά ερωτηματολόγια θα περιλαμβάνουν ερωτήσεις από την ευρωπαϊκή έρευνα για τις συνθήκες εργασίας που δεν είχαν τεθεί στο αρχικό ερωτηματολόγιο, και παράλληλα θα αυξηθούν οι επιλεγμένες μεταβλητές με τις οποίες εντοπίζονται μεταβολές των τάσεων. Το στοιχείο αυτό θα βοηθήσει επίσης το Eurofound να εξακριβώσει κατά πόσον ήταν αποτελεσματική η διαδικασία επιλογής των εθελοντών για να συμμετάσχουν στα συμπληρωματικά ερωτηματολόγια, και πώς επηρέασαν τη σύνθεση του δείγματος τόσο η αρχική άρνηση των εθελοντών να συμμετάσχουν σε αυτά τα συμπληρωματικά ερωτηματολόγια όσο και η αποχώρηση των συμμετεχόντων από την έρευνα σε μεταγενέστερο στάδιο.

Διεξοδικότερη ανάλυση των συνθηκών εργασίας περιλαμβάνεται στις δύο εγκάρσιες θεματικές δραστηριότητες που επικεντρώνονται στον αντίκτυπο των αλλαγών (Δραστηριότητα 5) και στην κοινωνική συνοχή και σύγκλιση (Δραστηριότητα 6).

Στόχοι

Στη δραστηριότητα αυτή, ο Οργανισμός θα επικεντρωθεί στις προκλήσεις που παρουσιάζουν η βελτίωση της ποιότητας της εργασίας και τα μέτρα για τη βιωσιμότητα της εργασίας σε όλη τη διάρκεια του επαγγελματικού βίου των εργαζομένων, παρουσιάζοντας στους φορείς χάραξης πολιτικής γεγονότα και αριθμούς για τις συνθήκες εργασίας, καθώς και τεκμηριωμένα στοιχεία για τις εξελίξεις στην ποιότητα της εργασίας. Όσον αφορά την ποιότητα της εργασίας, θα προσδιορίσει και θα αναλύσει πειστικά ζητήματα και συγκεκριμένες ομάδες του πληθυσμού που αντιμετωπίζουν κίνδυνο, υπό το πρίσμα μάλιστα του αντίκτυπου της πανδημίας COVID-19. Προσφέροντας γνώσεις σχετικά με τις πολιτικές παρεμβάσεις που βελτίωσαν αποτελεσματικά την ποιότητα της εργασίας και κατέστησαν περισσότερο βιώσιμες τις θέσεις εργασίας, το Eurofound θα βοηθήσει στην υλοποίηση αυτών των πολιτικών.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Μέχρι το τέλος της περιόδου προγραμματισμού, το Eurofound θα έχει δημοσιοποιήσει τεκμηριωμένα στοιχεία για τα διάφορα νομικά μέσα που έχουν θεσπιστεί ή προγραμματίζονται να θεσπιστούν σχετικά π.χ. με τον χρόνο εργασίας, την ίση μεταχείριση και την καταπολέμηση των διακρίσεων. Οι έρευνες για τον τρόπο με τον οποίον επηρέασε η πανδημία COVID-19 τις συνθήκες εργασίας μπορούν να αξιοποιηθούν στον νέο γύρο συζητήσεων που αφορούν π.χ. τους κανονισμούς για την τηλεργασία (μεταξύ άλλων το «δικαίωμα της αποσύνδεσης»), την υγεία και ασφάλεια στην εργασία, τον σχεδιασμό των χώρων εργασίας και την οργάνωση της εργασίας, καθώς και τις επιλογές κατάρτισης και ανάπτυξης των δεξιοτήτων. Η συνεργασία με τον EU-OSHA θα συνεχιστεί στον τομέα της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας.

Αξιοποιώντας τόσο τα δεδομένα για τις εκτιμήσεις των εργαζομένων σχετικά με τις συνθήκες εργασίας τους στην ΕΕ το 2021 όσο και την ανάλυση της ποιότητας της εργασίας, οι φορείς χάραξης πολιτικής και/ή οι αξιολογητές θα έχουν τη δυνατότητα να διαμορφώσουν εικόνα για τις συνθήκες εργασίας και την ποιότητα της εργασίας μετά την πανδημία COVID-19, να αξιολογήσουν τον αντίκτυπο των ρυθμιστικών και μη δεσμευτικών πρωτοβουλιών, περιλαμβανομένων των πρωτοβουλιών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων (όπως π.χ. η οδηγία σχετικά με την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής για τους γονείς και τους φροντιστές και η

οδηγία για διαφανείς και προβλέψιμους όρους εργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση) και να εντοπίσουν νομοθετικά κενά.

Για πολλούς δείκτες που μετρούν την ποιότητα της εργασίας, θα δημοσιοποιηθούν δεδομένα για τη διαχρονική εξέλιξη των τάσεων, μολονότι η συγκρισιμότητα των δεδομένων που συλλέχθηκαν το 2021 θα είναι περιορισμένη λόγω της αλλαγής της μεθόδου συλλογής δεδομένων. Ωστόσο, τα τεκμηριωμένα αυτά στοιχεία θα επισπεύσουν την πορεία προς την ανάπτυξη και τη δημιουργία ποιοτικότερων –με βάση τα κριτήρια που παρουσίασε η Πρόεδρος της Επιτροπής– θέσεων εργασίας. Λαμβάνοντας υπόψη την έμφαση που αποδίδεται στην ευρωπαϊκή στρατηγική για την ισότητα των φύλων και στις νέες πολιτικές κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής, η ανάλυση των διαφορών μεταξύ των δύο φύλων όσον αφορά την ποιότητα της εργασίας παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, υπό το πρίσμα μάλιστα του αντικτύπου της πανδημίας COVID-19 και της εφαρμογής της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την ισότητα των φύλων 2020-2025.

Παρέχοντας τεκμηριωμένα στοιχεία για τις συνθήκες εργασίας και την ποιότητα της εργασίας στις άτυπες μορφές απασχόλησης, το Eurofound θα έχει υποστηρίξει τον στόχο του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων να μην συνάπτονται σχέσεις εργασίας που οδηγούν σε επισφαλείς συνθήκες εργασίας. Πιο συγκεκριμένα, με τη βοήθεια του Οργανισμού, θα διερευνηθούν διάφορες μορφές αυτοαπασχόλησης, μεταξύ άλλων οι μορφές αυτοαπασχόλησης που εμφανίζουν χαρακτηριστικά «ψευδοαυτοαπασχόλησης», με γνώμονα τα διαφορετικά εθνικά πλαίσια. Με βάση τα τεκμηριωμένα στοιχεία για την κατάσταση των αυτοαπασχολούμενων, θα καθιερωθούν τιμές αναφοράς ώστε να παρακολουθείται και να αξιολογείται η υλοποίηση της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση των εργαζομένων και των αυτοαπασχολούμενων στην κοινωνική προστασία.

Παρέχοντας γνώσεις για τις πολιτικές παρεμβάσεις που κρίθηκαν επιτυχείς, το Eurofound θα έχει υποστηρίξει τις διαδικασίες αμοιβαίας μάθησης και αξιολόγησης από ομοτίμους εντός των κρατών μελών. Παραδείγματος χάρη, οι γνώσεις για τα θεσμικά πλαίσια και τις πολιτικές που υποστηρίζουν τη βιωσιμότητα των θέσεων εργασίας, όπως αποδεικνύεται από την άνοδο των δεικτών απασχόλησης για τους εργαζομένους προχωρημένης ηλικίας, θα ληφθούν υπόψη κατά τη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και κατά την εκπόνηση των ειδικών ανά χώρα συστάσεων (ΕΧΣ).

2.2 Δραστηριότητα 2: Εργασιακές σχέσεις και κοινωνικός διάλογος

Πολυετές πλαίσιο

Συνοπτική περιγραφή

Το Eurofound θα συνεχίσει να υποστηρίζει τον διάλογο μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και θα αναλύει τις εξελίξεις στα συστήματα των εργασιακών σχέσεων και στον κοινωνικό διάλογο. Η εν λόγω συγκριτική ανάλυση πολιτικών, θεσμικών πλαισίων και πρακτικών θα ληφθεί επίσης υπόψη στις έρευνες που θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων 5 και 6. Για τη δραστηριότητα αυτή θα χρησιμοποιηθούν η αναγνωρισμένη εμπειρογνομosύνη που έχει αποκτήσει το Eurofound στον τομέα των εργασιακών σχέσεων, καθώς και οι γνώσεις του δικτύου των ανταποκριτών του Eurofound σε εθνικό επίπεδο.

Το πρώτο σκέλος της δραστηριότητας αφορά τους συντελεστές και την οργάνωση των εργασιακών σχέσεων, καθώς και το πλαίσιο εντός του οποίου διαμορφώνεται η σχέση της απασχόλησης (με συμβάσεις που διέπονται από το δίκαιο και με συλλογικές συμβάσεις). Στο πλαίσιο αυτό, θα παρέχονται συγκριτικές πληροφορίες για τα εθνικά συστήματα των εργασιακών σχέσεων, μεταξύ άλλων για τις διαδικασίες και τα αποτελέσματα του εθνικού κοινωνικού διαλόγου και των συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Το πλαίσιο των βασικών πτυχών των εργασιακών σχέσεων και ο πίνακας δεικτών που επεξεργάστηκε ο Οργανισμός θα επικαιροποιούνται κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Το δίκτυο ανταποκριτών του Eurofound θα ενημερώνει τακτικά και εγκαίρως για τις εξελίξεις στις εργασιακές σχέσεις σε εθνικό επίπεδο, επικαιροποιώντας μεταξύ άλλων την ενωσιακή βάση δεδομένων «COVID-19 EU PolicyWatch», η οποία δημιουργήθηκε το 2020 και περιλαμβάνει τις πολιτικές πρωτοβουλίες που αναλαμβάνουν οι κυβερνήσεις, οι κοινωνικοί εταίροι και άλλοι παράγοντες για να μετριάσουν τις κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις της κρίσης. Μεγάλη προσοχή θα δοθεί στα μέτρα στήριξης για την οικονομική ανάκαμψη.

Τα στοιχεία που θα κοινοποιούνται θα μπορούν επίσης να αφορούν τη λειτουργία του τριμερούς κοινωνικού διαλόγου και τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στη διαδικασία χάραξης πολιτικής σε εθνικό επίπεδο. Σε τακτική βάση θα κοινοποιούνται επίσης δεδομένα σχετικά με τον καθορισμό των αμοιβών και του ωραρίου εργασίας, όπως μεταξύ άλλων για τον κατώτατο μισθό, ενώ θα δημοσιεύονται συμπεράσματα για τις εξελίξεις στο ωράριο εργασίας.¹⁰ Ανά δύο έτη, θα επικαιροποιούνται τα εθνικά στοιχεία για το εργάσιμο βίο, τα οποία περιλαμβάνουν βασικές πληροφορίες για τα συστήματα των εργασιακών σχέσεων και για τις άλλες πτυχές του εργασιακού βίου. Τα δεδομένα και τα συμπεράσματα για τις εργασιακές διαφορές που θα προκύψουν από τη μελέτη εφικτότητας και το πιλοτικό «παρατηρητήριο των εργατικών κινητοποιήσεων», το οποίο υλοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού, θα παρουσιαστούν σε τελική συνοπτική έκθεση.

Το δεύτερο σκέλος της δραστηριότητας αφορά την υποστήριξη του κοινωνικού διαλόγου. Σε επίπεδο ΕΕ, το Eurofound θα συνεχίσει να υποστηρίζει την ανάπτυξη του κοινωνικού διαλόγου μέσω των μελετών που διενεργεί για την αντιπροσωπευτικότητα των οργανώσεων των κοινωνικών εταίρων. Οι μελέτες προσφέρουν στην Επιτροπή την εμπειρική βάση ώστε να λαμβάνει τις αποφάσεις της σχετικά με τη συμμετοχή των ευρωπαϊκών οργανώσεων των εργοδοτών και των εργαζομένων στις επιτροπές κοινωνικού διαλόγου, να διαβουλευτεί με τις οργανώσεις αυτές βάσει του άρθρου 154 της ΣΛΕΕ, και να αξιολογεί την αντιπροσωπευτικότητά τους στο πλαίσιο του διαλόγου που διεξάγεται προκειμένου να λάβει στη συνέχεια το Συμβούλιο τις αποφάσεις του βάσει του άρθρου 155 της ΣΛΕΕ. Αξιοποιώντας το μέχρι σήμερα έργο του, το Eurofound μπορεί να προσφέρει την εμπειρογνομοσύνη του ώστε να υποστηρίξει δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων για την αποτελεσματικότητα του κοινωνικού διαλόγου, την επιτροπή κοινωνικού διαλόγου της ΕΕ και τις συζητήσεις των κοινωνικών εταίρων της ΕΕ στο πλαίσιο του προγράμματος εργασίας τους. Με βάση τις συστάσεις που διατυπώθηκαν στην έκθεση του Eurofound του 2020 σχετικά με την ανάπτυξη ικανοτήτων για την αποτελεσματικότητα του κοινωνικού διαλόγου (*Capacity-building for effective social dialogue*), το Eurofound θα διερευνήσει από κοινού με τους

¹⁰ Ο Οργανισμός θα αναλύσει διεξοδικότερα τις εξελίξεις στον τομέα των μισθών και του ωραρίου εργασίας στο πλαίσιο της δραστηριότητας 6 «Πρώθηση της κοινωνικής συνοχής και σύγκλισης».

κοινωνικούς εταίρους την ανάπτυξη και άλλων δραστηριοτήτων σε αυτόν τον τομέα, εξετάζοντας παράλληλα δυνατότητες οργανωτικής υποστήριξης.

Στη δραστηριότητα 5 (Προνοητικότητα και διαχείριση του αντικτύπου των αλλαγών), θα εξεταστεί ο ρόλος του κοινωνικού διαλόγου στο πλαίσιο των σχεδίων αναδιάρθρωσης και του ψηφιακού μετασχηματισμού. Οι κοινωνικοί εταίροι, σε εταιρικό κυρίως επίπεδο, διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην προνοητικότητα και στη διαχείριση των αλλαγών, όπως π.χ. στην αναπροσαρμογή των χώρων εργασίας και του περιεχομένου της εργασίας, καθώς και όταν κρίνεται επιβεβλημένη η επέκταση των σχεδίων αναδιάρθρωσης. Ομοίως, στον στρατηγικό τομέα 6 (Προώθηση της κοινωνικής συνοχής και σύγκλισης) θα εξεταστεί ο ρόλος του κοινωνικού διαλόγου για την επίτευξη ορισμένων κοινωνικών αποτελεσμάτων.

Στόχοι

Το Eurofound έχει εν προκειμένω ως στόχο να υποστηρίξει τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, τα κράτη μέλη και τους κοινωνικούς εταίρους για να προωθήσουν τον κοινωνικό διάλογο, καθώς και να παρακολουθεί και να αναλύει τις εξελίξεις στα συστήματα εργασιακών σχέσεων και στον κοινωνικό διάλογο σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Το Eurofound θα παρέχει τακτικά, επίκαιρα και επίσημα συγκριτικά στοιχεία για τις σημαντικότερες εξελίξεις, εστιάζοντας στους παράγοντες, στις μεθόδους εργασίας και σε ζητήματα των εργασιακών σχέσεων, και θα θέτει στη διάθεση των ενδιαφερομένων δεδομένα και γνώσεις για να υποστηρίξει τον κοινωνικό διάλογο.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Παρέχοντας αξιόπιστα και επίκαιρα στοιχεία σχετικά με τις τάσεις και τις εξελίξεις στα εθνικά συστήματα εργασιακών σχέσεων και στα ζητήματα του εργασιακού βίου (εκδίδοντας μάλιστα και έκθεση για τις εργασιακές διαφορές και τις εργατικές κινητοποιήσεις), το Eurofound θα υποστηρίξει τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, τις εθνικές δημόσιες αρχές και τους κοινωνικούς εταίρους στα διάφορα επίπεδα των προσπαθειών χάραξης πολιτικής, του κοινωνικού διαλόγου, των συλλογικών διαπραγματεύσεων και της ρύθμισης των εργασιακών σχέσεων. Στα στοιχεία που επεξεργάζεται, το Eurofound θα δώσει μεγάλη έμφαση στα μέτρα που λαμβάνονται για να αντιμετωπιστούν οι έκτακτες περιστάσεις της πανδημίας COVID-19.

Το Eurofound θα αναλύσει τις εξελίξεις προκειμένου να αναζητήσει τρόπους για την ενίσχυση των συλλογικών διαπραγματεύσεων σε εθνικό επίπεδο και την υποστήριξη των κοινωνικών εταίρων και των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων με σκοπό την επέκταση του κοινωνικού διαλόγου.

Συγκεκριμένα, με τη βοήθεια των συμπερασμάτων της ανάλυσής του, το Eurofound θα υποστηρίξει τη λειτουργία του ευρωπαϊκού κοινωνικού διαλόγου, διευκολύνοντας π.χ. τις αποφάσεις για την αντιπροσωπευτικότητα των οργανώσεων που συμμετέχουν σε διαβουλεύσεις και διαπραγματεύσεις, καθώς και τη λειτουργία των επιτροπών και την εφαρμογή της όγδοης αρχής του ευρωπαϊκού πυλώνα των κοινωνικών δικαιωμάτων (Κοινωνικός διάλογος και συμμετοχή των εργαζομένων). Με τα συμπεράσματα της ανάλυσής του, το Eurofound θα υποστηρίξει επίσης τη νομοθετική διαδικασία και τον συντονισμό των πολιτικών μέσω του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, παρέχοντας έτσι πολύτιμα δεδομένα για διάφορα θέματα που συνδέονται με τις ασκούμενες πολιτικές, τα οποία έχουν ανάγκη οι φορείς χάραξης πολιτικής και οι φορείς των εργασιακών σχέσεων.

Με βάση τα ειδικά του συμπεράσματα, το Eurofound θα επιδιώξει να συμβάλει στον διάλογο για τον κατώτατο μισθό, στην ανάληψη πρωτοβουλιών για την προώθηση δίκαιων, αξιοπρεπών και διαφανών αποδοχών (σύμφωνα με την 6η αρχή του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και την προτεραιότητα στην ισότητα των αμοιβών μεταξύ ανδρών και γυναικών) και στην παρακολούθηση της οδηγίας για τον χρόνο εργασίας.

2.3 Δραστηριότητα 3: Απασχόληση και αγορές εργασίας

Πολυετές πλαίσιο

Συνοπτική περιγραφή

Μετά τη συνολική βελτίωση που παρουσίασε η κατάσταση στην αγορά εργασίας μετά την παγκόσμια οικονομική ύφεση του 2008, στις αρχές του 2020 οι ευρωπαϊκές αγορές εργασίας βρέθηκαν πάλι αντιμέτωπες με σημαντικές προκλήσεις λόγω της πανδημίας COVID-19. Τα ποσοστά ανεργίας ορισμένων χωρών, περιφερειών, τομέων και επαγγελματιών αναμένεται να αυξηθούν αλλά οι επιπτώσεις της κρίσης θα είναι μάλλον βαθύτερες και –σε ορισμένες περιπτώσεις– μονιμότερες για τους πιο επισφαλείς και ευάλωτους εργαζομένους. Το Eurofound θα ανταποκριθεί στα καθήκοντά του και θα προσφέρει γνώσεις για την τεκμηρίωση των πολιτικών προκειμένου να μετριαστούν οι συνέπειες της πανδημίας για την εργασία και την απασχόληση, και να διασφαλιστεί η λειτουργία της αγοράς εργασίας και η άρση των αποκλεισμών. Το Eurofound θα συλλέγει δεδομένα, θα αναλύσει τις τάσεις στην απασχόληση και τις εξελίξεις στην αγορά εργασίας και θα προσφέρει στην Επιτροπή, στα άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ, στα κράτη μέλη και στους κοινωνικούς εταίρους στήριξη για τη χάραξη των πολιτικών απασχόλησης. Για τον σκοπό αυτό, το Eurofound θα πρέπει να συνεχίσει να επιτελεί τον ρόλο του, παρακολουθώντας τις τάσεις στην αγορά εργασίας, τις συνέπειες των εν λόγω τάσεων για τις διάφορες κοινωνικές ομάδες και τα διδάγματα που μπορούν να αντληθούν για τους φορείς χάραξης πολιτικής.

Το πρώτο σκέλος των ερευνών που θα διεξαχθούν στο πλαίσιο αυτής της δραστηριότητας θα εστιάσει στην αλλαγή της δομής της αγοράς εργασίας και, μεταξύ άλλων, στον αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19. Το Eurofound θα αναλύσει τους κλάδους, τα επαγγέλματα και τα επαγγελματικά προσόντα που παρουσιάζουν αυξημένη ή μειωμένη ζήτηση, με βάση τα επικαιροποιημένα και αναλυτικά στοιχεία που συλλέγονται μέσω των καθιερωμένων οργάνων παρακολούθησης του Eurofound, του ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου απασχόλησης και του ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου αναδιαρθρώσεων, καθώς και με βάση τα στοιχεία της Eurostat. Το ευρωπαϊκό παρατηρητήριο απασχόλησης θα συνεχίσει να χαρτογραφεί την ανάπτυξη και τη συρρίκνωση των διαφόρων θέσεων εργασίας και τομέων και θα εντοπίζει τις αλλαγές που επέρχονται στα χαρακτηριστικά των εργασιακών καθηκόντων και σε ορισμένες πτυχές της ποιότητας των θέσεων εργασίας, μεταξύ άλλων και στο μορφωτικό επίπεδο του πληθυσμού. Αρκετά μεγάλη έμφαση θα δοθεί στις θέσεις εργασίας που απασχολούν μεγάλο αριθμό εργαζομένων ή στις θέσεις εργασίας με τη μεγαλύτερη ή τη μικρότερη ζήτηση. Η συνεργασία με το Κοινό Κέντρο Ερευνών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναμένεται να συνεχιστεί. Το Eurofound θα μπορούσε να συνεχίσει το έργο που επιτελεί στον τομέα των αναδιαρθρώσεων, χρησιμοποιώντας το ευρωπαϊκό παρατηρητήριο αναδιαρθρώσεων, το οποίο παρακολουθεί τα μεγάλης κλίμακας σχέδια αναδιάρθρωσης, τα νομοθετικά μέτρα και τα μέτρα στήριξης. Στα μέτρα αυτά συγκαταλέγονται και τα μέτρα που διευκολύνουν τη μετάβαση των εργαζομένων στο νέο τους

εργασιακό περιβάλλον και τα μέτρα που επεξεργάζονται οι κοινωνικοί εταίροι και οι δημόσιες αρχές όπως, μεταξύ άλλων, τα μέτρα που διασφαλίζουν την αναβάθμιση των δεξιοτήτων/την επανεπίδραση των εργαζομένων που μεταπηδούν σε νέες θέσεις εργασίας/νέους τομείς. Παράλληλα, το Eurofound θα μπορούσε να διενεργήσει ποιοτικότερες έρευνες για τις πρακτικές που εφαρμόζουν οι εταιρείες κατά τη διάρκεια των σχεδίων αναδιάρθρωσης (θα εξετάζεται μεταξύ άλλων και ο ρόλος του κοινωνικού διαλόγου). Επίσης, θα μπορούσαν να μελετηθούν και οι τοπικές συνθήκες. Οι έρευνες για τα σχέδια αναδιάρθρωσης θα συνεχίσουν να υποστηρίζουν τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠΠ) και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου + (ΕΚΤ+). Τα αποτελέσματα των δύο μέσων θα παρουσιαστούν σε ενιαίο έγγραφο προκειμένου να αποτυπωθεί η συνολική κατάσταση των διαρθρωτικών αλλαγών στις αγορές εργασίας.

Η ανάλυση των σχεδίων αναδιάρθρωσης θα ληφθεί επίσης υπόψη στη δραστηριότητα 5 (Προνοητικότητα και διαχείριση του αντικτύπου των αλλαγών) εφόσον πρόκειται για συγκεκριμένα είδη αναδιάρθρωσεων (π.χ. σχέδια αναδιάρθρωσης που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή/τη μετάβαση σε μια οικονομία με ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα, τον ψηφιακό μετασχηματισμό, τη μεταφορά ή την επιστροφή παραγωγικών δραστηριοτήτων), τα οποία θα διερευνηθούν περαιτέρω.

Οι έρευνες θα εστιάσουν επίσης στις ελλείψεις του εργατικού δυναμικού και στην υποχρησιμοποίηση των δυνατοτήτων του εργατικού δυναμικού. Στην ανάλυση αυτή θα διερευνηθούν κυρίως οι πολιτικές παρεμβάσεις και οι εταιρικές πρακτικές με βάση τις έρευνες που διενεργήθηκαν στο πρόγραμμα εργασίας 2017-2020. Το Eurofound θα εξετάσει διαφόρων ειδών μέτρα για την αγορά εργασίας και την κοινωνική πολιτική με γνώμονα την αποτελεσματικότητά τους, δίνοντας μάλιστα έμφαση στα μέτρα που βελτιώνουν τη λειτουργία συγκεκριμένων τομέων στους οποίους εντοπιζόνταν ανέκαθεν ελλείψεις σε εργατικό δυναμικό, ελλείψεις οι οποίες μάλιστα οξύνθηκαν τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19. Το Eurofound μπορεί αντίστοιχα να εστιάσει τόσο στην προσφορά όσο και στη ζήτηση εργατικού δυναμικού, καθώς και στα μέτρα [που λαμβάνονται για την ενθάρρυνση της ενεργοποίησης/της ενεργητικής ένταξης και για τη διαχείριση της πολυμορφίας στον χώρο εργασίας, δίνοντας έμφαση στο ανθρώπινο δυναμικό και στις δεξιότητες που δεν χρησιμοποιούνται ή δεν αξιοποιούνται επαρκώς (εστιάζοντας π.χ. στη γεωγραφική ή στην επαγγελματική κινητικότητα· στην αναντιστοιχία δεξιοτήτων και στο ωράριο εργασίας, μεταξύ άλλων στο χάσμα προσφοράς-ζήτησης στην αγορά εργασίας· ή σε συγκεκριμένες ομάδες-στόχους που υποεκπροσωπούνται στην αγορά εργασίας, όπως π.χ. τα άτομα με αναπηρίες, οι γυναίκες και οι νέοι). Θα εξεταστεί επίσης το σχετικό έργο της Επιτροπής και η αξιοποίηση των ταμείων της ΕΕ, όπως π.χ. του ΕΚΤ+, αλλά και το έργο του ΟΟΣΑ και άλλων οργανισμών. Η συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop) και την Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας (ELA) θα διερευνηθεί με έμφαση στην κινητικότητα των δεξιοτήτων και του εργατικού δυναμικού στο πλαίσιο των πολιτικών απασχόλησης που υλοποιούνται για την αντιμετώπιση των ελλείψεων σε εργατικό δυναμικό. Γενικότερα, θα μπορούσε να διερευνηθεί η χρήση και άλλων πόρων (όπως π.χ. του ευρωπαϊκού συστήματος παρακολούθησης κενών θέσεων εργασίας) και η ανταλλαγή απόψεων με άλλους ευρωπαϊκούς φορείς που ασχολούνται με την αντιμετώπιση των ελλείψεων σε εργατικό δυναμικό και τη χρησιμοποίηση του αναξιοποίητου δυναμικού (όπως π.χ. είναι το ευρωπαϊκό δίκτυο δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης).

Η δραστηριότητα αυτή θα ληφθεί επίσης υπόψη στις προπαρασκευαστικές διαδικασίες του νέου γύρου της ευρωπαϊκής έρευνας για τις επιχειρήσεις, όπως προβλέπεται στο νέο πολυετές πρόγραμμα.

Στόχοι

Το Eurofound θα παρακολουθεί και θα αναλύει τον τρόπο με τον οποίο μεταβάλλεται η δομή της αγοράς εργασίας, μεταξύ άλλων λόγω της πανδημίας COVID-19, δίνοντας έμφαση στις καθαρές θέσεις εργασίας που δημιουργούνται ή χάνονται σε κάθε τομέα και σε κάθε επάγγελμα, καθώς και στα βασικά χαρακτηριστικά της δομής της αγοράς εργασίας (όπως π.χ. στην πόλωση της απασχόλησης και στα μεταβαλλόμενα εργασιακά καθήκοντα). Επιπλέον, το Eurofound θα παρέχει επικαιροποιημένες πληροφορίες τόσο για τις διαδικασίες αναδιάρθρωσης, δίνοντας έμφαση στις επιπτώσεις στην απασχόληση, όσο και για τις πολιτικές και τη νομοθεσία. Τέλος, η εν λόγω ερευνητική δραστηριότητα θα εστιάσει στο θεμελιώδες ζήτημα των ελλείψεων του εργατικού δυναμικού που παρατηρούνται σε συγκεκριμένους τομείς και επαγγέλματα, διερευνώντας την αποτελεσματικότητα των εκάστοτε πολιτικών παρεμβάσεων.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Μέσω της ανάλυσης των διαρθρωτικών αλλαγών στην αγορά εργασίας και των μεταβολών στην προσφορά και στη ζήτηση, το Eurofound θα προσφέρει στους ενδιαφερομένους πρωτοποριακά στατιστικά στοιχεία ώστε να κατανοούν καλύτερα τις πρόσφατες τάσεις και εξελίξεις και να εντοπίζουν σχετικές ευκαιρίες και προκλήσεις. Έτσι θα συμβάλει στον στόχο της ΕΕ για τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας στις περιφέρειες, καθώς και στη χάραξη της μελλοντικής ολοκληρωμένης και συντονισμένης βιομηχανικής πολιτικής. Το ευρωπαϊκό παρατηρητήριο αναδιάρθρωσεων, όχι μόνο παρακολουθεί συνολικά τα μεγάλης κλίμακας σχέδια αναδιάρθρωσης εν μέσω των σοβαρών κλυδωνισμών που προκαλεί στην οικονομία και στην αγορά εργασίας η πανδημία COVID-19, αλλά μπορεί επίσης να αποτελέσει πηγή γνώσεων για τις δραστηριότητες του ΕΤΠΠ, του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης και του ΕΚΤ+, υπό το πρίσμα μάλιστα των προτάσεων για διεύρυνση του πεδίου δράσης του ΕΤΠΠ μετά το 2020 ώστε να συμπεριλάβει όλα τα μεγάλης κλίμακας σχέδια αναδιάρθρωσης.

Οι φορείς χάραξης πολιτικής θα συνεχίσουν να ενημερώνονται, με βάση τα στοιχεία του ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου απασχόλησης, για τον βαθμό στον οποίο οι μεταβολές της απασχόλησης στις εθνικές αγορές εργασίας πολώνουν την αγορά, επιταχύνουν τις εξελίξεις ή ακολουθούν άλλες τάσεις. Ο Οργανισμός, αναλύοντας τα μέτρα που αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού και ενεργοποιούν το αναξιοποίητο δυναμικό, θα βοηθήσει τους φορείς χάραξης πολιτικής να σχεδιάσουν τα αντίστοιχα μέσα. Οι γνώσεις που παρέχει το Eurofound μέσω αυτής της δραστηριότητας θα αποτελέσουν χρήσιμο στοιχείο, το οποίο θα υποστηρίξει τη χάραξη αποτελεσματικότερων πολιτικών, παραδείγματος χάρη κατά τη διάρκεια των συζητήσεων για τις μεταρρυθμίσεις της αγοράς εργασίας που διεξάγονται μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, τον κοινωνικό διάλογο, την εφαρμογή των μέτρων του ΕΚΤ+ σχετικά με την πρόσβαση στην απασχόληση, τη συμμετοχή των νέων και των γυναικών στην αγορά εργασίας, την ενεργό γήρανση, και την ένταξη των μεταναστών και των ατόμων με αναπηρία στην αγορά εργασίας κ.λπ.

2.4 Δραστηριότητα 4: Συνθήκες διαβίωσης και ποιότητα ζωής

Πολυετές πλαίσιο

Συνοπτική περιγραφή

Η υγεία και η συνακόλουθη οικονομική κρίση που προκάλεσε η πανδημία COVID-19 επηρέασε βαθύτατα τις ζωές των κατοίκων της Ευρώπης. Για τον λόγο αυτό, η μελέτη των συνθηκών διαβίωσης και της ποιότητας ζωής απέκτησε ακόμα μεγαλύτερη σημασία, και το Eurofound θα συνεχίσει να παρακολουθεί τις τάσεις σε αυτόν τον τομέα υπό το πρίσμα της νέας αυτής πρόκλησης.

Όπως αναφέρθηκε στις δραστηριότητες 1 και 7 σχετικά με τη συζήτηση για τον σχεδιασμό των ερευνών του Eurofound με πιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα, το 2023 το Eurofound θα διενεργήσει την ευρωπαϊκή έρευνα για τις συνθήκες εργασίας, η οποία θα περιλαμβάνει ερωτήσεις για τις συνθήκες εργασίας και τις συνθήκες διαβίωσης στον απόηχο της πανδημίας COVID-19. Η επιλογή του δείγματος για τη συγκεκριμένη έρευνα γίνεται με φυσική παρουσία. Με φυσική παρουσία θα διενεργηθούν επίσης και οι συνεντεύξεις με την πλειονότητα των συμμετεχόντων ώστε να υπάρχει δυνατότητα σύγκρισης των ευρημάτων της έρευνας με προηγούμενους γύρους της ευρωπαϊκής έρευνας για τις συνθήκες εργασίας. Για να γίνει ομαλά η μετάβαση των ερευνών στο διαδικτυακό περιβάλλον διαχείρισης δεδομένων, το Eurofound θα επιλέξει μικρότερο επιμέρους δείγμα εθελοντών για το διαδικτυακό ερωτηματολόγιο. Με τον τρόπο αυτό θα είναι εύκολο να συγκριθούν οι απαντήσεις που δόθηκαν σε συγκεκριμένες ερωτήσεις της ευρωπαϊκής έρευνας για τις συνθήκες εργασίας και με τις δύο ερευνητικές μεθόδους. Επιπλέον, θα είναι ευκολότερο να εξακριβωθεί πώς επηρέασε η διαδικτυακή αυτή μετάβαση την αποτελεσματικότητα της έρευνας και την ποιότητα των δεδομένων. Στο πλαίσιο της εν λόγω έρευνας του 2023, οι συμμετέχοντες θα κληθούν να απαντήσουν σε διαδοχικά διαδικτυακά συμπληρωματικά ερωτηματολόγια. Τα εν λόγω συμπληρωματικά ερωτηματολόγια θα περιλαμβάνουν ερωτήσεις από την ευρωπαϊκή έρευνα για τις συνθήκες εργασίας που δεν είχαν τεθεί στο αρχικό ερωτηματολόγιο, και παράλληλα θα αυξηθούν οι επιλεγμένες μεταβλητές με τις οποίες εντοπίζονται μεταβολές των τάσεων. Το στοιχείο αυτό θα βοηθήσει επίσης το Eurofound να εξακριβώσει κατά πόσον ήταν αποτελεσματική η διαδικασία επιλογής των εθελοντών για να συμμετάσχουν στα συμπληρωματικά ερωτηματολόγια, και πώς επηρέασαν τη σύνθεση του δείγματος τόσο η αρχική άρνηση των εθελοντών να συμμετάσχουν σε αυτά τα συμπληρωματικά ερωτηματολόγια όσο και η αποχώρηση των συμμετεχόντων από την έρευνα σε μεταγενέστερο στάδιο.

Η έρευνα για την ποιότητα ζωής στην Ευρώπη αναμένεται να διεξαχθεί το 2025 με βάση τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τη δοκιμαστική έρευνα του 2023.

Όσο οι ευρωπαϊκές κοινωνίες εξακολουθούν να είναι βυθισμένες στην αβεβαιότητα λόγω της πανδημίας COVID-19, το Eurofound θα διερευνά τον αντίκτυπο της οικονομικής κρίσης στις συνθήκες διαβίωσης των Ευρωπαίων σε διαφορετικά στάδια της ζωής, καθώς και τον ρόλο των διαφόρων πρωτοβουλιών που υλοποιούνται για να αμβλυνθούν οι κοινωνικές δυσκολίες διαφόρων ομάδων πολιτών.

Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψη τις σημαντικές δημογραφικές αλλαγές που συντελούνται στις ευρωπαϊκές κοινωνίες, το Eurofound θα επικεντρωθεί στις επιπτώσεις της γήρανσης του πληθυσμού. Στο πλαίσιο αυτό, θα καταγράψει και θα αξιολογήσει την ποιότητα ζωής των ηλικιωμένων, μεταξύ άλλων των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας και των συνταξιούχων, και θα

αναλύσει την εισοδηματική ασφάλεια και τη σημασία των δημόσιων υπηρεσιών για την υποστήριξη της ανεξάρτητης διαβίωσης του γηράσκοντος πληθυσμού. Στο πλαίσιο των ερευνών του, το Eurofound θα εστιάσει στις προτιμήσεις των πολιτών και στις δυνατότητες που έχουν για να συμμετάσχουν στον κοινωνικό βίο και στην απασχόληση, και να συμβάλουν στην ανάπτυξη υπηρεσιών που θα προσφέρουν τις ίδιες ακριβώς δυνατότητες και στους ηλικιωμένους. Οι νέες δημογραφικές συνθήκες έχουν επίσης επιπτώσεις στη νεότερη γενιά και στις γυναίκες. Για να διερευνήσει τις επιπτώσεις αυτές, το Eurofound θα διενεργήσει έρευνες για τους νέους, την κοινωνική τους ένταξη και την κοινωνική τους κινητικότητα, καθώς και για τη διαγενεαλογική μεταβίβαση πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων. Στηριζόμενο σε προγενέστερα ερευνητικά του συμπεράσματα, το Eurofound θα διερευνήσει τον διαφορετικό και πολυδιάστατο αντίκτυπο που προκαλεί η κρίση στους άνδρες και στις γυναίκες.

Πολλές παρεμβάσεις που επικεντρώνονται στις προκλήσεις και στις ευκαιρίες βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης σχεδιάζονται, υλοποιούνται ή υποστηρίζονται από οργανισμούς και δημόσιες υπηρεσίες που διαδραμάτισαν καίριο ρόλο και αντιμετώπισαν σημαντικές προκλήσεις κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19. Η ποιότητα και η αμεροληψία (πρόσβαση και προσπελασιμότητα) των εν λόγω υπηρεσιών, με έμφαση ενδεχομένως στις κοινωνικές υπηρεσίες και στις υπηρεσίες περίθαλψης και υγείας, θα διερευνηθούν με βάση τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από τη νέα έρευνα που έχει προγραμματίσει το Eurofound, αλλά και με βάση άλλες πηγές δεδομένων, όπως π.χ. τα στατιστικά στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το εισόδημα και τις συνθήκες διαβίωσης και η έρευνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα θεμελιώδη δικαιώματα. Το Eurofound θα ενημερώνει τους φορείς χάραξης πολιτικής, παρέχοντας τεκμηριωμένα στοιχεία για τις τάσεις και τις κινητήριες δυνάμεις που καθορίζουν τις εξελίξεις, εστιάζοντας στην εφαρμογή των υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο III του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Οι έρευνες για την ποιότητα του κοινωνικού βίου θα βοηθήσουν επίσης στην υλοποίηση της δραστηριότητας 6 (προώθηση της κοινωνικής συνοχής και σύγκλισης) σε ζητήματα όπως η εμπιστοσύνη, οι κοινωνικές εντάσεις και η ποιότητα των δημόσιων υπηρεσιών, τα οποία έχουν ήδη διερευνηθεί στην έρευνα για την ποιότητα ζωής στην Ευρώπη.

Στόχοι

Οι στόχοι αυτής της δραστηριότητας είναι η παρακολούθηση του αντικτύπου της πανδημίας COVID-19 και της συνακόλουθης οικονομικής κρίσης στην Ευρώπη, η ενημέρωση για την κατάσταση, τις τάσεις και τους κινδύνους, καθώς και η διερεύνηση τρόπων βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η έρευνα θα εστιάσει κατά βάση στην ποιότητα του κοινωνικού βίου και στις κοινότητες σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο, υπογραμμίζοντας τον ρόλο της κοινωνικής προστασίας για όλους τους πολίτες και δίνοντας κυρίως έμφαση στις πλέον ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Ένας ακόμα στόχος είναι να διεξαχθεί εμπειριστατωμένος πολιτικός διάλογος για τη γήρανση, τα μέτρα βελτίωσης της κοινωνικής κατάστασης των πολιτών μεγαλύτερης ηλικίας, καθώς και για την υποστήριξη της ανεξάρτητης διαβίωσης και για την ανάπτυξη ποιοτικών υπηρεσιών, οι οποίες θα συμπληρώνουν τις υπηρεσίες άτυπης φροντίδας σε όλη τη διάρκεια της ζωής αυτών των πολιτών. Επιπλέον, στο πλαίσιο της έρευνας το Eurofound θα προσφέρει επικαιροποιημένες πληροφορίες για την κοινωνική κατάσταση των νέων –ανδρών και των γυναικών– προκειμένου να υποστηρίξει πολιτικές και μέτρα που προωθούν την κοινωνική ένταξη των νέων.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Τα αποτελέσματα της έρευνας θα αναδείξουν τις υγειονομικές και οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 στις συνθήκες διαβίωσης και θα συμβάλουν στην ανάληψη πρωτοβουλιών και στη διαμόρφωση εκτιμήσεων σχετικά με την εφαρμογή των ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και την υποστήριξη του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου, με ιδιαίτερη έμφαση στην περιφερειακή διάσταση. Ειδικά συμπεράσματα που αφορούν τις κοινωνικές ομάδες που επηρεάζονται από τις δημογραφικές εξελίξεις, τις υποχρεώσεις φροντίδας, τις εξελίξεις στην ισορροπία επαγγελματικής-προσωπικής ζωής, καθώς και την πρόσβαση σε ποιοτικές δημόσιες υπηρεσίες θα μπορούσαν να τροφοδοτήσουν τον διάλογο σχετικά με τις Εγγυήσεις για τη Νεολαία και να χρησιμοποιηθούν στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, προκειμένου να καταρτιστούν οι ΕΧΣ για την κοινωνική πολιτική, και ιδίως για την περίθαλψη. Η έρευνα αυτή μπορεί να αποτελέσει τη βάση των συζητήσεων για πρωτοβουλίες όπως η Εγγύηση για τα Παιδιά ενώ τα συμπεράσματα για την ισότητα των φύλων θα ληφθούν υπόψη στη στρατηγική για την ισότητα των φύλων 2020-2025. Τα αποτελέσματα της έρευνας για τις υπηρεσίες περίθαλψης μπορούν να ληφθούν υπόψη στις συζητήσεις για τις κοινωνικές δαπάνες και τις κοινωνικές υπηρεσίες που θα διεξαχθούν στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, καθώς και για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της χρήσης του Ταμείου Συνοχής και του ΕΚΤ+. Τα αποτελέσματα θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη στις ετήσιες εκθέσεις της Επιτροπής Απασχόλησης και της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας, καθώς και στις εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εξέλιξη της απασχόλησης και των κοινωνικών υποθέσεων στην Ευρώπη.

2.5 Δραστηριότητα 5: Προνοητικότητα και διαχείριση του αντικτύπου των αλλαγών

Πολυετές πλαίσιο

Συνοπτική περιγραφή

Οι ισχυρές τάσεις που αναφέρονται στην ενότητα «Γενικό πλαίσιο» δρομολογούν ραγδαίες αλλαγές στην οικονομία και στην αγορά εργασίας. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός και η μετάβαση σε μια οικονομία με ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα αποτελούν στην παρούσα συγκυρία δύο από τις σημαντικότερες κινητήριες δυνάμεις, μαζί με τον αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19, ο οποίος φαίνεται ότι θα έχει μεγαλύτερη χρονική διάρκεια. Το Eurofound θα επικεντρωθεί στον αντίκτυπο που έχουν οι εν λόγω κινητήριες δυνάμεις –οι οποίες ενίοτε συνδέονται με τις νέες τάσεις εργασίας και τη διαφορετική οργάνωση της εργασίας– στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην ένταξη των πολιτών στην αγορά εργασίας, καθώς και στις επιπτώσεις των εν λόγω δυνάμεων στο θεσμικό πλαίσιο της αγοράς εργασίας, μεταξύ άλλων στο ρυθμιστικό πλαίσιο, στον κοινωνικό διάλογο και στην κοινωνική προστασία. Επίσης, θα μπορούσε να διερευνήσει τον ρόλο, τις καταστάσεις και τις προκλήσεις συγκεκριμένων οργανισμών, όπως π.χ. των ΜΜΕ ή του δημόσιου τομέα.

Το Eurofound θα διερευνήσει πτυχές σχετικά με την επέκταση του ψηφιακού μετασχηματισμού, μεταξύ άλλων και της ΤΝ. Οι πτυχές αυτές αφορούν μεταξύ άλλων τη χρήση και την ιδιοκτησία ατομικών/προσωπικών δεδομένων και –στον τομέα των συνθηκών εργασίας– ζητήματα όπως η ηγεσία και πρακτικές σχετικές με τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού, η τηλεργασία και η ευέλικτη εργασία, η ομαδική εργασία, η αλληλεπίδραση ανθρώπου-μηχανής, ο χρόνος εργασίας, ο έλεγχος και η επιτήρηση. Στο μέτρο του δυνατού, τα στοιχεία της ευρωπαϊκής έρευνας για τις συνθήκες εργασίας και της ευρωπαϊκής έρευνας για τις επιχειρήσεις θα μπορούσαν να

χρησιμοποιηθούν για αυτόν τον σκοπό. Επίσης, το Eurofound θα μπορούσε να εξετάσει το ενδεχόμενο της συνεργασίας με τον EU-OSHA και τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA) ώστε να μελετήσουν από κοινού τις επιπτώσεις του ψηφιακού μετασχηματισμού στην υγεία και την ασφάλεια, και ιδίως τους ψυχολογικούς/κοινωνικούς κινδύνους και τη δεοντολογική διάσταση του ψηφιακού μετασχηματισμού.

Δεν υπάρχουν ακόμα πολλές πληροφορίες για τον αντίκτυπο που προκαλεί η μετάβαση σε μια οικονομία με ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα, ενόψει του στόχου για μια κλιματικά ουδέτερη Ευρώπη που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την κυκλική οικονομία και το πρόγραμμα NextGenerationEU. Το Eurofound θα διερευνήσει τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις, όπως π.χ. τις επιπτώσεις στην απασχόληση (βάρδιες και μετασχηματισμός της εργασίας), στις συνθήκες εργασίας και στην κοινωνία (παραδείγματος χάρη, τις διανεμητικές επιπτώσεις των πολιτικών για την κλιματική αλλαγή). Για τη διαδικασία αυτή, ο Οργανισμός μπορεί να βασιστεί στα αποτελέσματα του πιλοτικού έργου για το μέλλον της μεταποίησης (FOME) που υλοποιείται από το Eurofound. Επίσης, προβλέπεται να αναπτυχθεί η συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος.

Αξιοποιώντας τις έρευνες της δραστηριότητας 3 (Απασχόληση και αγορές εργασίας), ο Οργανισμός θα εντοπίσει και θα αναλύσει τα σχέδια αναδιάρθρωσης στους οικείους τομείς. Πιο συγκεκριμένα, με τη βοήθεια της βάσης δεδομένων του ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου αναδιαρθρώσεων, θα μπορούσε να εντοπίσει τα σχέδια αναδιάρθρωσης που συνδέονται άμεσα με τον ψηφιακό μετασχηματισμό και τη μετάβαση σε μια οικονομία με ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα, αναπροσαρμόζοντας τη βάση δεδομένων και εμπλουτίζοντάς τη με ποιοτικά ερευνητικά δεδομένα. Η ανάλυση θα εστιάζει επίσης στον ειδικό ρόλο που διαδραματίζουν ο κοινωνικός διάλογος και οι εκπρόσωποι των εργαζομένων στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση των αλλαγών, μεταξύ άλλων στα κοινωνικά προγράμματα, τα οποία περιλαμβάνουν τη στήριξη των εργαζομένων που βρίσκονται σε μεταβατικό στάδιο, αλλά και σε άλλα μέτρα, όπως π.χ. είναι οι ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας, όπως καταγράφονται στις υποστηρικτικές και νομικές βάσεις δεδομένων του ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου αναδιαρθρώσεων.

Το Eurofound θα εξετάσει επίσης, για τους τομείς που επισημαίνονται στην πρώτη παράγραφο αυτής της δραστηριότητας, τον αντίκτυπο των νέων μεθόδων εργασίας και της νέας οργάνωσης της εργασίας. Μεταξύ άλλων, θα μπορούσε να εξετάσει τα νέα μέσα συνεργασίας και οργάνωσης τόσο μεταξύ των εταιρειών όσο και εντός των εταιρειών, όπως π.χ. τα μέσα που συνδέονται με την οικονομία της πλατφόρμας ή την κυκλική οικονομία. Όπως ήδη πράττει, ο Οργανισμός θα συνεχίσει να μελετά την εργασία μέσω των πλατφορμών, εστιάζοντας ωστόσο περισσότερο στη χαρτογράφηση και στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των πρωτοβουλιών που αναλαμβάνονται για να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που έχουν εντοπιστεί. Επιπλέον, θα μπορούσε να διερευνήσει ζητήματα όπως οι δυσμενείς διακρίσεις, το φύλο και η ηλικία ή η προστασία της ιδιωτικής ζωής.

Θα σκιαγραφήσει μελλοντικά σενάρια για τις εξελίξεις που θα μπορούσε να δρομολογήσει ο ψηφιακός μετασχηματισμός ή η μετάβαση σε μια οικονομία με ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα. Στο πλαίσιο αυτό θα συνομιλήσει με τους ενδιαφερομένους σχετικά με τις μεθόδους και τα μέτρα που μπορούν να εφαρμοστούν για την επίτευξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων.

Εστιάζοντας στις επιπτώσεις για τις εργασιακές σχέσεις στο πλαίσιο της προαναφερθείσας έρευνας, το Eurofound θα διερευνήσει τον ρόλο, τις ευκαιρίες και τις προκλήσεις του παραδοσιακού κοινωνικού διαλόγου, καθώς και την εμφάνιση νέων μορφών συλλογικής δράσης, όπου εκδηλώνονται.

Στόχοι

Το Eurofound θα διερευνήσει τις επιπτώσεις που προκαλεί ο ψηφιακός μετασχηματισμός και η μετάβαση σε μια οικονομία με ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα στην απασχόληση, στις συνθήκες εργασίας (μεταξύ άλλων στην κοινωνική προστασία) και στις σχέσεις της απασχόλησης, ενώ θα μελετήσει τον ρόλο που διαδραματίζουν οι εργασιακές σχέσεις και ο κοινωνικός διάλογος στη διαμόρφωση και στην εφαρμογή αυτών των αλλαγών, όπως επίσης και τις επιπτώσεις για την κοινωνία και τους πολίτες. Επιπλέον, θα αναλύσει τις επιπτώσεις για το θεσμικό πλαίσιο της αγοράς εργασίας, ιδίως για τους κοινωνικούς εταίρους και το ρυθμιστικό πλαίσιο, καθώς και για τις διαφορετικές περιφέρειες και κοινωνικές ομάδες. Θα χαρτογραφήσει τα υφιστάμενα μέτρα και τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται για τη διαχείριση των αλλαγών και θα διερευνήσει τα βήματα που οδηγούν στο επιθυμητό μέλλον.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Αν ο Οργανισμός επιτύχει αυτόν τον στόχο, οι ενδιαφερόμενοι θα έχουν στη διάθεσή τους τεκμηριωμένα στοιχεία, τα οποία θα τους επιτρέψουν να αποφασίζουν πού και πώς να παρέμβουν για να διαχειριστούν τις αλλαγές, να βελτιστοποιήσουν τις θετικές επιπτώσεις και να αποτρέψουν τις ανεπιθύμητες συνέπειες του ψηφιακού μετασχηματισμού και της μετάβασης σε μια οικονομία με ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα στις συνθήκες απασχόλησης και εργασίας, σε μια αγορά εργασίας που πλήττεται από την πανδημία COVID-19. Ο Οργανισμός, αναλύοντας τον αντίκτυπο των εν λόγω κινητήριων δυνάμεων που ενθαρρύνουν τις αλλαγές στους χώρους εργασίας, θα υποδείξει τα μέσα που θα επιτρέψουν στους εργοδότες και στους εργαζομένους να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες και να μετριάσουν τις προκλήσεις που δημιουργούν οι εξελίξεις αυτές, οι οποίες βρίσκονται στο επίκεντρο των ασκούμενων πολιτικών (παραδείγματος χάρη περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα Next Generation EU, στην ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, στο στρατηγικό θεματολόγιο της ΕΕ για την περίοδο 2019-2024 ή συνδέονται με τον νόμο για τις ψηφιακές υπηρεσίες, το σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση, την επικαιροποίηση του θεματολογίου δεξιοτήτων, τη στρατηγική της ΕΕ για τα δεδομένα ή τη Λευκή Βίβλο της ΕΕ για την τεχνητή νοημοσύνη). Τα αποτελέσματα των ερευνών θα μπορούσαν επίσης να ληφθούν υπόψη στη νέα στρατηγική για τις ΜΜΕ και στις δραστηριότητες που αναπτύσσονται για να προσαρμοστούν ευκολότερα οι επιχειρήσεις στην παγκοσμιοποίηση, συμβάλλοντας έτσι στις προτεραιότητες της Επιτροπής «Ευρώπη έτοιμη για την ψηφιακή εποχή» και «Μια οικονομία στην υπηρεσία των ανθρώπων».

Οι έρευνες για τον διττό μετασχηματισμό –αφορά τόσο τον ψηφιακό μετασχηματισμό όσο και την κλιματική αλλαγή– θα μπορούσαν να προσφέρουν χρήσιμες πληροφορίες στους φορείς χάραξης πολιτικών που αναζητούν λύσεις για να βελτιώσουν τη λειτουργία των αγορών προς όφελος των καταναλωτών, των επιχειρήσεων, των εργαζομένων και της κοινωνίας, για τη βιώσιμη ανάπτυξη των πόλεων και των αστικών περιοχών, και για να βοηθήσουν τις περιοχές να βελτιώσουν τις υποδομές τους και την πρόσβαση σε υπηρεσίες, όπως προβλέπεται στις προτεραιότητες της Επιτροπής «Ευρώπη έτοιμη για την ψηφιακή εποχή», η «Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία», «Συνοχή και μεταρρυθμίσεις» και «Δημοκρατία και δημογραφία».

Ο Οργανισμός, διερευνώντας τον αντίκτυπο των εξελίξεων αυτών στο θεσμικό πλαίσιο της αγοράς εργασίας, μεταξύ άλλων στους κανονισμούς και στους κοινωνικούς εταίρους, μπορεί να τροφοδοτήσει τις συζητήσεις για τα παραδοσιακά πλαίσια και τη δυνατότητά τους να ανταποκριθούν στις ανάγκες του μεταβαλλόμενου κόσμου της εργασίας.

Οι διανεμητικές επιπτώσεις των πολιτικών για την κλιματική αλλαγή και τα μέτρων που μεγιστοποιούν την κοινωνική δικαιοσύνη θα εξεταστούν και θα ληφθούν υπόψη στις αποφάσεις για το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης. Η παρακολούθηση των μεταρρυθμίσεων και των παρεμβάσεων που εφαρμόζονται την τελευταία περίοδο μπορεί να συμβάλει στην ανταλλαγή των πολιτικών προσεγγίσεων και διδαγμάτων που αντλούνται σε σχέση κυρίως με το «τι είναι αποτελεσματικό και τι όχι».

2.6 Δραστηριότητα 6: Προώθηση της κοινωνικής συνοχής και σύγκλισης

Πολυετές πλαίσιο

Συνοπτική περιγραφή

Μετά τη βελτίωση που παρουσίασαν οι ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης και η αγορά εργασίας τα τελευταία έτη, η πανδημία COVID-19 και η οικονομική κρίση που ακολούθησε αποτελούν νέα, πρωτοφανή πρόκληση για την Ευρωπαϊκή Ένωση και για την οικονομική και κοινωνική σταθερότητα. Οι δριμύτατες οικονομικές συνέπειες της κρίσης θα μπορούσαν να εντείνουν τις διαφορές μεταξύ των επιδόσεων των κρατών μελών, αναδεικνύοντας τις σαθρές βάσεις της πορείας σύγκλισης που επιτεύχθηκε πρόσφατα. Επιπλέον, οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της κρίσης είναι πιθανό να επιδεινώσουν τις ανισότητες μεταξύ των πολιτών, δημιουργώντας σε πολλούς Ευρωπαίους ένα εντεινόμενο αίσθημα οικονομικής και κοινωνικής ανασφάλειας και δυσαρέσκειας, το οποίο εκδηλώνεται τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η υποστήριξη της «ανοδικής σύγκλισης» των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης και η ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής έχουν πολύ μεγάλη σημασία για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Eurofound, προκειμένου να παρουσιάζει με τεκμηριωμένα στοιχεία στους φορείς χάραξης πολιτικής τα μέσα με τα οποία μπορούν οι ίδιοι να αμβλύνουν τις συνέπειες της κρίσης και να περιορίσουν τις οικονομικές και κοινωνικές αποκλίσεις, θα συνεχίσει να εστιάζει στο θέμα της ανοδικής σύγκλισης που είχε θίξει και στο προηγούμενο πρόγραμμα εργασίας. Πιο συγκεκριμένα, θα επικεντρωθεί στο ενδεχόμενο της δημιουργίας νέων ανισοτήτων και στα μέσα ανάλυσης και αντιμετώπισης των εντεινόμενων προκλήσεων που απειλούν την κοινωνική συνοχή της ΕΕ. Για να παρακολουθεί τον αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19, το Eurofound θα συνεχίσει να υποβάλλει τακτικά εκθέσεις για την εξέλιξη της ανοδικής σύγκλισης τόσο σε κοινωνικοοικονομικό επίπεδο, όσο και στο επίπεδο της απασχόλησης και των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας στην Ευρώπη – κράτη μέλη και περιφέρειες. Παράλληλα, θα διερευνά τις επιδόσεις σύγκλισης στην Ευρώπη σε αντιπαραβολή με τις επιδόσεις άλλων ανεπτυγμένων χωρών, όπως π.χ. με τις Ηνωμένες Πολιτείες, προσφέροντας έτσι ένα μέτρο σύγκρισης για την αξιολόγηση των επιδόσεων σύγκλισης της ΕΕ. Το διαδικτυακό αρχείο σύγκλισης θα επικαιροποιηθεί και θα αναπτυχθεί περαιτέρω.

Επιπλέον, το Eurofound θα εστιάζει στις κινητήριες δυνάμεις και στις επιπτώσεις της οικονομικής και κοινωνικής σύγκλισης εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η έρευνα θα αναδείξει την αλληλεξάρτηση των διαφόρων πτυχών της σύγκλισης και τους παράγοντες που συμβάλλουν στη

σύγκλιση, όπως οι κοινωνικές επενδύσεις, η κινητικότητα και τα θεσμικά πλαίσια (παραδείγματος χάρη οι κανονισμοί, τα συστήματα κοινωνικής πρόνοιας, οι δημόσιες υπηρεσίες, ο κοινωνικός διάλογος και οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις). Οι επιπτώσεις που έχουν για την οικονομική και κοινωνική σύγκλιση τα διάφορα προγράμματα ανάκαμψης που εφαρμόζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 και της συνακόλουθης οικονομικής κρίσης, θα διερευνηθούν και θα συγκριθούν με τις επιπτώσεις της ύφεσης του 2008. Έτσι, οι φορείς χάραξης πολιτικής θα έχουν στη διάθεσή τους πληροφορίες τόσο για τα μέσα που μπορούν να χρησιμοποιήσουν ώστε να υποστηρίξουν τη σύγκλιση όσο και για την αποτελεσματικότητα αυτών των πρωτοβουλιών. Μεγάλη έμφαση θα δοθεί στην παρακολούθηση και στην ανάλυση της σύγκλισης εντός της ζώνης του ευρώ, μεταξύ άλλων στις διαφορές που εντοπίζονται μεταξύ διαφορετικών ομάδων χωρών και στο ενδεχόμενο αύξησης των ασυμμετριών. Το Eurofound θα εξετάσει επίσης τον τρόπο με τον οποίο οι διαδικασίες εργασιακών σχέσεων, και κυρίως οι συλλογικές διαπραγματεύσεις, επηρεάζουν τη σύγκλιση σε ορισμένους τομείς.

Επίσης, σε άλλο σκέλος της έρευνάς του, θα εστιάσει στην κοινωνική συνοχή εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενημερώνοντας τους φορείς χάραξης πολιτικής για τα μέσα υποστήριξης των πολιτικών που αποβλέπουν σε μια πιο δίκαιη κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς. Η πανδημία COVID-19 μπορεί να παγίωσε υφιστάμενες ανισότητες ή να δημιουργήσει νέες, πλήττοντας ευρύτερα τμήματα της κοινωνίας και των πολιτών της. Το Eurofound θα εξετάσει επίσης τις οικονομικές, κοινωνικές και υγειονομικές ανισότητες τόσο στην αγορά εργασίας (όπως π.χ. εισοδηματική και εργασιακή ασφάλεια) όσο και με επίκεντρο στην πρόσβαση σε κομβικής σημασίας προϊόντα και υπηρεσίες ποιότητας –όπως υγειονομική περίθαλψη, στέγαση, εκπαίδευση και κοινωνική προστασία– υπό το πρίσμα της κοινωνικής συνοχής. Θα εξετάσει επίσης τη σχέση της κοινωνικής συνοχής με τη μετανάστευση και την κοινωνική ένταξη. Η ανάλυση αυτή θα εστιάσει σε διάφορες κοινωνικές ομάδες, μεταξύ άλλων και στις μεσαίες τάξεις. Με βάση τα στοιχεία της έρευνας του Eurofound, θα εξεταστούν οι μελλοντικές προοπτικές και οι απόψεις των ενδιαφερομένων σχετικά με τη δικαιοσύνη του υπάρχοντος συστήματος. Επιπλέον, το Eurofound θα διερευνήσει τις εκφάνσεις της έλλειψης συνοχής σε σχέση, όχι μόνο με τις υλικές και οικονομικές συνθήκες, αλλά και με την εμπιστοσύνη στους θεσμούς και τις εντάσεις μεταξύ των διαφόρων κοινωνικών ομάδων (π.χ. εθνοτικές και θρησκευτικές ομάδες), καθώς και με τη συμμετοχή των πολιτών στον κοινωνικό βίο.

Στόχοι

Με τη δραστηριότητα αυτή, το Eurofound έχει γενικά ως στόχο να διερευνήσει την εξέλιξη των αποκλίσεων μεταξύ των διαφόρων κρατών μελών και των διαφόρων κοινωνικών ομάδων σε συνάρτηση με την εξέλιξη της κοινωνικής συνοχής στην Ευρώπη. Συγκεκριμένα, με τη δραστηριότητα αυτή ο Οργανισμός αποσκοπεί στην παρακολούθηση των βασικών τάσεων και παραγόντων που βοηθούν στην ανοδική οικονομική και κοινωνική σύγκλιση στην Ευρώπη, ώστε να αναδειχθεί πώς επηρεάζει η πανδημία COVID-19 την ανοδική σύγκλιση, να προσδιοριστούν οι σημαντικότερες πολιτικές που ενισχύουν την ανθεκτικότητα των κρατών μελών και να υποστηριχθεί η βιώσιμη ανοδική σύγκλιση.

Επίσης, με τη δραστηριότητα αυτή, ο Οργανισμός έχει σκοπό να διερευνήσει τις τάσεις και τους παράγοντες που καθορίζουν την κοινωνική συνοχή, δίνοντας κυρίως έμφαση στον αντίκτυπο της αύξησης των ανισοτήτων μεταξύ των διαφόρων κοινωνικών ομάδων, ως απόρροια της πανδημίας COVID-19. Στο πλαίσιο της έρευνας, ο Οργανισμός θα διερευνήσει επίσης τους παράγοντες που

καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό τα επίπεδα των ανισοτήτων, καίριες πολιτικές παρεμβάσεις που μειώνουν τις πολυδιάστατες ανισότητες και πρωτοβουλίες που υποστηρίζουν την κοινωνική συνοχή. Επίσης, θα προσφέρει τη δυνατότητα στους φορείς χάραξης πολιτικής να επιλέξουν μεταξύ πολλών μέτρων για τη μείωση των ανισοτήτων και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής στην Ευρώπη.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Το Eurofound, με τα τεκμηριωμένα στοιχεία που θα προσφέρει σε αυτήν τη δραστηριότητα, θα ενημερώσει τους φορείς χάραξης πολιτικής για τις τελευταίες τάσεις και τους παράγοντες που καθορίζουν τη σύγκλιση, τις ανισότητες και την κοινωνική συνοχή στην Ευρώπη, αναδεικνύοντας παράλληλα τον αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19. Η έρευνα για τη σύγκλιση θα συνδεθεί με τον στόχο της ΕΕ για βιώσιμη οικονομική και κοινωνική σύγκλιση και θα βοηθήσει στον εντοπισμό των κενών και των αλληλεπικαλύψεων μεταξύ των δύο αυτών στόχων. Το Eurofound θα διερευνήσει αν η πανδημία COVID-19 και η μετέπειτα οικονομική κρίση επηρέασαν τις τάσεις σύγκλισης και αν τα διάφορα προγράμματα ανάκαμψης ήταν αποτελεσματικά για τη μείωση των αποκλίσεων που προκάλεσε η κρίση, μεταξύ άλλων μέσω της άμεσης αποκατάστασης της πλήρους λειτουργίας της ενιαίας αγοράς. Επιδίωξη του Οργανισμού είναι να συμβάλει στον διάλογο για την ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, στην εφαρμογή και την παρακολούθησή του (μέσω κυρίως της διαδικασίας του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου), καθώς και στον διάλογο για τη μεταρρύθμιση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης.

Επιπροσθέτως, με το ερευνητικό έργο για τη συνοχή, το Eurofound θα αποσαφηνίσει τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 στις ανισότητες ώστε να σχεδιαστούν καλύτερα οι προτεραιότητες της ΕΕ που προσδιορίστηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, τη μείωση των ανισοτήτων και τον ρόλο της κοινωνικής προστασίας. Με τη βοήθεια των τεκμηριωμένων στοιχείων και των δεδομένων που θα προκύψουν από αυτές τις μελέτες, οι φορείς χάραξης πολιτικής θα έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν μεταξύ διαφόρων μέτρων στη νέα πραγματικότητα που θα διαμορφωθεί μετά την υποχώρηση της πανδημίας COVID-19, η οποία θα απασχολήσει έντονα τη νέα Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τα ερευνητικά αποτελέσματα για την εμπιστοσύνη και τη δυσαρέσκεια των πολιτών μπορούν να ληφθούν υπόψη στις ευρύτερες πρωτοβουλίες που αφορούν τον διάλογο για το μέλλον της Ευρώπης. Για τους λόγους αυτούς, τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από αυτήν τη δραστηριότητα θα ληφθούν υπόψη στο έργο των διαφόρων υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Επιτροπής Απασχόλησης (EMCO), της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας (ΕΚΠ), της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής (ΟΔΕ), του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε σχέση, μεταξύ άλλων, και με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο.

2.7 Δραστηριότητα 7: Διαχείριση και ανάπτυξη ερευνών

Πολυετές πλαίσιο

Συνοπτική περιγραφή

Οι έρευνες του Eurofound καλύπτουν ευρύ φάσμα πολιτικών και τομέων που εμπίπτουν στις στρατηγικές προτεραιότητες του Eurofound και λαμβάνονται υπόψη σε πολλές δραστηριότητες του πολυετούς προγράμματος εργασίας. Ο Οργανισμός διενεργεί επί σειρά ετών τρεις ευρωπαϊκές

έρευνες (την ευρωπαϊκή έρευνα για τις συνθήκες εργασίας από το 1990, την έρευνα για την ποιότητα ζωής στην Ευρώπη από το 2003 και την ευρωπαϊκή έρευνα για τις επιχειρήσεις από το 2004).

Τα τελευταία χρόνια, το Eurofound χαράσσει μακροπρόθεσμη στρατηγική με σκοπό τη συνεχή επικαιροποίηση και την οικονομική βιωσιμότητα των ερευνών. Ο Οργανισμός επανεξέτασε τη συχνότητα διενέργειας των ερευνών, διερεύνησε νέες μεθόδους για τη συλλογή δεδομένων και ανέλυσε τα ποσοστά «αποφυγής απάντησης».

Για την περίοδο 2021-2024, το Eurofound προτίθεται να προβεί στις ακόλουθες ενέργειες.

Θα συνεχίσει να αναπτύσσει τη μακροπρόθεσμη στρατηγική του για τις έρευνες, εξετάζοντας μεταξύ άλλων τη βιωσιμότητα διαφορετικών και πιο οικονομικών μεθόδων συλλογής δεδομένων με γνώμονα τόσο τη συνολική ποιότητα των ερευνών όσο και τη συγκρισιμότητα των ερευνητικών στοιχείων σε βάθος χρόνου. Επιπλέον, θα επανεξετάσει τον τρόπο διεξαγωγής των ερευνών και θα αξιολογήσει διαφορετικές επιλογές για τον τρόπο οργάνωσης των ερευνών, δίνοντας έμφαση στις συμβάσεις ανάθεσης, στις δυνατότητες εμπάθουσας της συνεργασίας με άλλους οργανισμούς της ΕΕ, καθώς και στη βελτίωση των συνεργειών και στις δυνατότητες αύξησης του μεγέθους των δειγμάτων μέσω της σύσφιξης της συνεργασίας με τα κράτη μέλη. Στο πλαίσιο της παρεμβατικής του έρευνας, το Eurofound θα διερευνήσει τη δυνατότητα χρήσης συμπληρωματικών πηγών δεδομένων, όπως π.χ. τα μαζικά δεδομένα και οι διαδικτυακές έρευνες στις οποίες χρησιμοποιούνται μέθοδοι μη πιθανοθεωρητικής, μη τυχαίας δειγματοληψίας (θα αξιοποιήσει την πείρα που αποκόμισε από την ηλεκτρονική έρευνα για την πανδημία COVID-19).

Η ευρωπαϊκή έρευνα για τις συνθήκες εργασίας που θα διεξαχθεί το 2021 με τη μέθοδο των τηλεφωνικών συνεντεύξεων (EWCS-CATI 2021) θα αντικαταστήσει την ευρωπαϊκή έρευνα για τις συνθήκες εργασίας του 2020 που διενεργήθηκε με φυσική παρουσία και για την οποία οι έρευνες πεδίου διακόπηκαν λόγω της πανδημίας COVID-19. Για λόγους ανωτέρας βίας, η μέθοδος των υποβοηθούμενων από υπολογιστή τηλεφωνικών συνεντεύξεων είναι η μόνη που μπορεί να εγγυηθεί την επανέναρξη των ερευνών πεδίου στο εγγύς μέλλον τόσο για το Eurofound όσο και για τις περισσότερες στατιστικές υπηρεσίες του κόσμου. Οι συμμετέχοντες στην ευρωπαϊκή έρευνα για τις συνθήκες εργασίας 2020 που συναίνεσαν στην τήρηση των στοιχείων τους με σκοπό τη μελλοντική επικοινωνία μαζί τους θα κληθούν να συμμετάσχουν στη νέα έρευνα.

Καθώς οι έρευνες του Eurofound σχεδιάζονται πλέον με πιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα, εκπονήθηκε και συζητήθηκε σε ομάδα καθοδήγησης μελέτη εφικτότητας στην οποία προσδιορίζονται διάφορα σενάρια για τη συνεχή επικαιροποίηση των ερευνών του Eurofound. Με βάση τη μελέτη και τη συζήτηση, αποφασίστηκε ότι το 2023 το Eurofound θα συμπεριλάβει στην ευρωπαϊκή έρευνα για τις συνθήκες εργασίας ορισμένες ερωτήσεις για τις συνθήκες εργασίας και τις συνθήκες διαβίωσης σχετικά με τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19. Η επιλογή του δείγματος για τη συγκεκριμένη έρευνα γίνεται με φυσική παρουσία. Με φυσική παρουσία θα διενεργηθούν επίσης και οι συνεντεύξεις με την πλειονότητα των συμμετεχόντων ώστε να υπάρχει δυνατότητα σύγκρισης των ευρημάτων της έρευνας με προηγούμενους γύρους της ευρωπαϊκής έρευνας για τις συνθήκες εργασίας. Για να γίνει ομαλά η μετάβαση των ερευνών του Eurofound στο διαδικτυακό περιβάλλον διαχείρισης δεδομένων, το Eurofound θα επιλέξει μικρότερο επιμέρους δείγμα εθελοντών για το διαδικτυακό ερωτηματολόγιο. Με τον τρόπο αυτό θα είναι εύκολο να συγκριθούν οι απαντήσεις που δόθηκαν σε συγκεκριμένες ερωτήσεις της ευρωπαϊκής έρευνας για τις συνθήκες εργασίας και

με τις δύο ερευνητικές μεθόδους. Επιπλέον, θα είναι ευκολότερο να εξακριβωθεί πώς επηρέασε η διαδικτυακή αυτή μετάβαση την αποτελεσματικότητα της έρευνας και την ποιότητα των δεδομένων. Στο πλαίσιο της εν λόγω έρευνας του 2023, οι συμμετέχοντες θα κληθούν να απαντήσουν σε διαδοχικά διαδικτυακά συμπληρωματικά ερωτηματολόγια. Τα εν λόγω συμπληρωματικά ερωτηματολόγια θα περιλαμβάνουν ερωτήσεις από την ευρωπαϊκή έρευνα για τις συνθήκες εργασίας που δεν είχαν τεθεί στο αρχικό ερωτηματολόγιο, και παράλληλα θα αυξηθούν οι επιλεγμένες μεταβλητές με τις οποίες εντοπίζονται μεταβολές των τάσεων. Το στοιχείο αυτό θα βοηθήσει επίσης το Eurofound να εξακριβώσει κατά πόσον ήταν αποτελεσματική η διαδικασία επιλογής των εθελοντών για να συμμετάσχουν στα συμπληρωματικά ερωτηματολόγια, και πώς επηρέασαν τη σύνθεση του δείγματος τόσο η αρχική άρνηση των εθελοντών να συμμετάσχουν σε αυτά τα συμπληρωματικά ερωτηματολόγια όσο και η αποχώρηση των συμμετεχόντων από την έρευνα σε μεταγενέστερο στάδιο.

Η έρευνα για την ποιότητα ζωής στην Ευρώπη αναμένεται να διεξαχθεί το 2025 με βάση τα διδάγματα που θα έχουν αντληθεί από τη δοκιμαστική έρευνα του 2023.

Ομάδα καθοδήγησης με εκπροσώπους του Διοικητικού Συμβουλίου επόπτευσε τη μελέτη εφικτότητας και θα παρακολουθεί τις εξελίξεις της μεθοδολογίας ερευνών στο μέλλον.

Κατά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού θα διεξαχθεί νέος γύρος της ευρωπαϊκής έρευνας για τις επιχειρήσεις, αν βρεθούν οι κατάλληλοι συνεργάτες. Η έρευνα του 2019 κάλυψε τους τομείς της οργάνωσης της εργασίας, τις πρακτικές στον τομέα του ανθρώπινου δυναμικού, τη συμμετοχή των εργαζομένων, τον κοινωνικό διάλογο, τις στρατηγικές για τις δεξιότητες και τον ψηφιακό μετασχηματισμό των χώρων εργασίας.

Η αξιοποίηση των δεδομένων των προηγούμενων ερευνών, μεταξύ άλλων της έρευνας για τις συνθήκες εργασίας που θα διεξαχθεί το 2021 με τη μέθοδο των τηλεφωνικών συνεντεύξεων (EWCS-CATI 2021), θα συνεχιστεί και κατά τη διάρκεια του πολυετούς κύκλου, όπως αναφέρεται στη δραστηριότητα 1.

Η δραστηριότητα περιλαμβάνει τρία σκέλη:

- διεξαγωγή των ερευνών: προετοιμασία και υλοποίηση των ερευνών πεδίου
- εξέλιξη της ερευνητικής μεθοδολογίας: συνεχής επικαιροποίηση των ερευνών
- διαχείριση των ερευνών: βελτίωση της οργάνωσης των ερευνών

Στόχοι

Οι έρευνες υποστηρίζουν και καθοδηγούν σε μεγάλο βαθμό το ερευνητικό έργο του Eurofound. Κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού, η μακροπρόθεσμη προσέγγιση απέναντι στις έρευνες επαναξιολογήθηκε και το Eurofound ανέπτυξε μακροπρόθεσμη στρατηγική για το μέλλον των ερευνών με γνώμονα την καλύτερη αξιοποίηση των πόρων και την παρακολούθηση των μεθοδολογικών εξελίξεων.

Ο Οργανισμός θα εξετάσει τη βιωσιμότητα διαφορετικών και πιο αποδοτικών από πλευράς κόστους μεθόδων συλλογής δεδομένων με κριτήριο τη συνολική ποιότητα των ερευνών και τη συγκρισιμότητα με τα δεδομένα που αντλήθηκαν στο παρελθόν. Ένας ακόμα στόχος είναι να βελτιωθεί ο τρόπος οργάνωσης των ερευνών στο επίπεδο της ανάθεσης, να αναπτυχθεί περαιτέρω η συνεργασία και να βελτιωθούν οι συνέργειες με άλλους οργανισμούς και κράτη μέλη της ΕΕ.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Το Eurofound θα αναπτύξει τη μελλοντική στρατηγική των ερευνών προκειμένου να διασφαλίσει ότι θα συνεχίσει να αποτελεί βασική πηγή δεδομένων για τις πολιτικές που ασκούνται στον τομέα της εμπειρογνωσίας του.

2.8 Δραστηριότητα 8: Ανταπόκριση σε έκτακτα αιτήματα πληροφοριών

Πολυετές πλαίσιο

Συνοπτική περιγραφή

Για να μπορεί να ανταποκρίνεται στις μεταβαλλόμενες ανάγκες πληροφόρησης που είναι αδύνατο να προβλεφθούν κατά την επεξεργασία των προγραμμάτων, αλλά και σε έκτακτα αιτήματα των φορέων χάραξης πολιτικής, το Eurofound χρησιμοποιεί μέρος των πόρων του για να παρέχει, κατόπιν αιτήματος, έγγραφα αναφοράς, εξατομικευμένες εκθέσεις και συνοπτικές μελέτες σε ενδιαφερόμενα μέρη. Οι ειδικοί αυτοί πόροι χρησιμοποιούνται επίσης για να εξετάζονται μελλοντικά και έκτακτα ζητήματα με πρωτοβουλία του Eurofound. Η εκτελεστική επιτροπή θα είναι πλήρως ενημερωμένη για τα αιτήματα που λαμβάνονται για και τις έκτακτες αυτές έρευνες.

Στόχος

Να παρέχονται σημαντικές γνώσεις στους ενδιαφερόμενους παράγοντες του Οργανισμού μετά την υποβολή σχετικού αιτήματος.

Εκροές

Εξατομικευμένες εκθέσεις για τα συμπεράσματα που προκύπτουν
Μελέτες που εκπονούνται κατόπιν αιτήματος των ενδιαφερομένων
Έγγραφα αναφοράς
Συμμετοχή σε δημοσιεύσεις
Εκθέσεις που καταρτίζονται με χρηματοδότηση από ενδιαφερόμενα μέρη

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Το Eurofound θα μπορεί να ανταποκρίνεται με ευελιξία τις μεταβαλλόμενες ανάγκες πληροφόρησης και να προσφέρει τεκμηριωμένα στοιχεία για νέα, έκτακτα ζητήματα, τα οποία καθιστούν επιτακτική τη λήψη μέτρων σε πολιτικό επίπεδο.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και οι επιτροπές του, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα κράτη μέλη μέσω των Προεδριών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, οι εθνικές κυβερνήσεις και οι ευρωπαϊκοί κοινωνικοί εταίροι μπορούν, κατόπιν αιτήματος, να λαμβάνουν εξειδικευμένες πληροφορίες για τα ζητήματα που εμπίπτουν στο πεδίο δράσης του Eurofound.

3. Οριζόντιες δραστηριότητες

3.1 Δραστηριότητα 9: Επικοινωνία

Πολυετές πλαίσιο

Συνοπτική περιγραφή

Η επικοινωνία μπορεί να βοηθήσει σε μεγάλο βαθμό το Eurofound να πετύχει τον πρωταρχικό του στόχο, για την ακρίβεια να προσφέρει γνώσεις, ερευνητικά συμπεράσματα, τεκμηριωμένες πληροφορίες, αναλύσεις και υπηρεσίες για τη χάραξη πολιτικών, διευκολύνοντας την ανταλλαγή γνώσεων μεταξύ των ενδιαφερομένων.

Το Eurofound δραστηριοποιείται εντός ενός διαφορετικού περιβάλλοντος επικοινωνίας καθώς το πλαίσιο άσκησης πολιτικών έχει μεταβληθεί, ο ιδρυτικός του κανονισμός έχει αναθεωρηθεί και το κλίμα επικοινωνίας έχει διαταραχθεί σε μεγάλο βαθμό. Ως αποτέλεσμα της συνεχούς εξέλιξης των νέων εργαλείων και διαύλων επικοινωνίας, αναπροσαρμόζονται και οι προτιμήσεις των φορέων χάραξης πολιτικής.

Στο πλαίσιο αυτό, οι προσπάθειες του Eurofound πρέπει να έχουν ως ρητό στόχο τη διάθεση των γνώσεων του Οργανισμού στους ενδιαφερόμενους παράγοντες ενωσιακού και εθνικού επιπέδου ώστε να διαμορφώνονται και να υλοποιούνται καλύτερες πολιτικές στους βασικούς τομείς που εμπíπτουν στο πεδίο δράσης του Οργανισμού. Στις παρατηρήσεις, αναλύσεις και αξιολογήσεις των χρηστών αποτυπώνονται με τον πλέον ανάγλυφο τρόπο τα μέσα που πρέπει να χρησιμοποιήσει ο Οργανισμός για να επιτύχει τον στόχο αυτό με τον πλέον έγκαιρο, κατάλληλο και αποδοτικό από πλευράς κόστους τρόπο.

Στόχοι

Τέσσερις βασικοί στόχοι διαμορφώνουν το πλαίσιο του εταιρικού σχεδίου επικοινωνίας και διάδοσης πληροφοριών:

1. Επικέντρωση στις πολιτικές (σύμφωνα με τις σχετικές κορυφαίες προτεραιότητες της ΕΕ) κατά την παραγωγή του υλικού επικοινωνίας, προτεραιότητα στην παραγωγή και στην προώθηση σχετικών με τις πολιτικές προϊόντων και ανάδειξη της εμπειρογνομosύνης του Οργανισμού.
2. Προτεραιότητα στην ψηφιακή παραγωγή και διάδοση περιεχομένου και στους ηλεκτρονικούς και κινητούς διαύλους έναντι των παραδοσιακών διαύλων.
3. Αξιοποίηση των συμφωνιών συνεργασίας για τις δραστηριότητες επικοινωνίας με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ (κυρίως με την Επιτροπή και το Κοινοβούλιο), με άλλους Οργανισμούς της ΕΕ, κοινωνικούς εταίρους, διεθνείς οργανισμούς και άλλους πολλαπλασιαστές της γνώσης.
4. Περαιτέρω ανάπτυξη της επικοινωνίας σε εθνικό επίπεδο (μολονότι η επικοινωνία σε επίπεδο ΕΕ εξακολουθεί να έχει προτεραιότητα) και ενσωμάτωση της εθνικής προσέγγισης στην ανάλυση και παροχή δεδομένων, ενίσχυση της επικοινωνίας με τα όργανα εθνικών αντιπροσώπων (π.χ. με τις επιτροπές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου) που λειτουργούν στην ΕΕ και διερεύνηση της στρατηγικής συνεργασίας με επίκεντρο τους τριμερείς οργανισμούς, τις εθνικές κυβερνήσεις, τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους αρμόδιους οργανισμούς.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Η δραστηριότητα της επικοινωνίας θα προσφέρει στους φορείς χάραξης πολιτικής και στους βασικούς ενδιαφερομένους έγκαιρη και εύκολη πρόσβαση στις σημαντικότερες πληροφορίες, στα σημαντικότερα συμπεράσματα και στις σημαντικότερες αναλύσεις του Eurofound, με τρόπο και σε μορφή που θα τους διευκολύνει να διαμορφώσουν καλύτερες πολιτικές με σκοπό τη βελτίωση των κοινωνικών συνθηκών, των συνθηκών απασχόλησης και των ζητημάτων που συνδέονται με την εργασία. Μέσω των εκστρατειών ενημέρωσης που θα εστιάζουν στα συμπεράσματα των ερευνών του Eurofound, στους τομείς εμπειρογνωμοσύνης του και στο νέο πρόγραμμα εργασίας του, οι ενδιαφερόμενοι θα μάθουν πού και πώς θα μπορούν να αποκτήσουν πρόσβαση στις κατάλληλες πληροφορίες με τον κατάλληλο τρόπο για να διευκολύνουν το έργο τους. Η ενημερωτική αυτή εκστρατεία θα έχει –μεταξύ άλλων– τα εξής αποτελέσματα: i) οι χρήστες του ιστότοπου του Eurofound θα αυξήσουν τις τηλεφορτώσεις και τη δραστηριότητά τους στον ιστότοπο, ii) στα έγγραφα που συντάσσονται για τις πολιτικές της ΕΕ θα αυξηθούν οι αναφορές στο έργο του Eurofound, iii) οι εμπειρογνώμονες του Eurofound θα συμβάλλουν και θα συμμετέχουν πιο ενεργά στις κομβικές συζητήσεις που διεξάγονται για τις πολιτικές της ΕΕ, iv) τα μέσα ενημέρωσης θα καλύπτουν περισσότερο το έργο του Eurofound και v) στα ακαδημαϊκά περιοδικά θα αυξηθούν οι παραπομπές στο Eurofound. Επίσης, η εκστρατεία αυτή θα έχει ως αποτέλεσμα να αυξηθεί περαιτέρω η ενημέρωση για τον Οργανισμό και για το έργο του, να διευρυνθεί το ακροατήριο του Οργανισμού και να βελτιωθεί ο βαθμός ικανοποίησης των ενδιαφερομένων που συνεργάζονται ήδη με τον Οργανισμό. Επιστέγασμα της επιτυχίας αυτή θα αποτελέσει η αύξηση των θετικών σχολίων των χρηστών, η υποβολή αιτημάτων από τους φορείς χάραξης πολιτικής σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο για να χρησιμοποιηθεί η ειδική εμπειρογνωσία του Οργανισμού, η αύξηση της κάλυψης και της απήχησης του έργου του Οργανισμού στα μέσα ενημέρωσης, η αύξηση της διαδραστικότητας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και η αύξηση του αριθμού των καταχωρισμένων επαφών του.

3.2 Δραστηριότητα 10: Διαχείριση και ανάπτυξη

Πολυετές πλαίσιο

Συνοπτική περιγραφή

Το Eurofound δραστηριοποιείται εντός του θεσμικού πλαισίου της ΕΕ. Ο Οργανισμός είναι προσηλωμένος στην παραγωγή αποτελεσμάτων υψηλού επαγγελματικού επιπέδου, αξιοποιώντας παράλληλα με αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο τους διαθέσιμους πόρους. Οι δραστηριότητες του Eurofound εκτελούνται σε ένα ανοιχτό και διαφανές (ρυθμιστικό) πλαίσιο διακυβέρνησης με πνεύμα συνεργασίας και ομαδικής εργασίας. Για να υποστηρίξει τον στρατηγικό του στόχο, ο Οργανισμός θα επικεντρωθεί στους εξής στόχους.

Εξέλιξη και συμμετοχή του ανθρώπινου δυναμικού και ενίσχυση των ικανοτήτων του προκειμένου να βελτιωθούν οι επιδόσεις του Οργανισμού.

- Θα επενδύει συνεχώς στην κατάρτιση και εξέλιξη του προσωπικού του προκειμένου να υποστηριχθούν οι προτεινόμενοι τομείς παρέμβασης.
- Θα ενθαρρύνει τη συμμετοχή και την προσήλωση του ανθρώπινου δυναμικού στους στόχους του Οργανισμού με σκοπό τη βελτίωση των επιδόσεων του Οργανισμού και τη διατήρηση του προσωπικού του, εμφυσώντας στο προσωπικό το αίσθημα της συμμετοχής, της ευθύνης και της λογοδοσίας.

Παροχή πληροφοριών –εμπιστευτικών και μη– προκειμένου να λαμβάνονται τεκμηριωμένες αποφάσεις για τη χρησιμοποίηση των σπάνιων πόρων.

- Ο κύκλος προγραμματισμού στηρίζεται σε δεδομένα και στοιχεία που τεκμηριώνουν την επίτευξη των στόχων του, σε καθιερωμένα κριτήρια αξιολόγησης και σε πληροφορίες για την παρακολούθηση των επιδόσεων και έχει σκοπό τη βελτίωση της οργάνωσης, την άντληση γνώσεων και τη μελλοντική βιωσιμότητα.
- Θα συνεχίσει να ενθαρρύνει τη μέθοδο της κατάρτισης του προϋπολογισμού ανά δραστηριότητα και της διαχείρισης του προϋπολογισμού ανά δραστηριότητα, υποστηρίζοντας τη στρατηγική εξωτερικών αναθέσεων και κατανέμοντας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τους εσωτερικούς τους πόρους.
- Θα εφαρμόζει αποδοτικές και αποτελεσματικές μεθόδους εργασίας και διεκπεραίωσης καθηκόντων, εφαρμόζοντας πρότυπα διαχείρισης έργων και διαδικασιών με επίκεντρο τη στρατηγική του για τον ψηφιακό μετασχηματισμό.

Υποστήριξη αποτελεσματικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με τις αρχές της ρυθμιστικής συμμόρφωσης και διακυβέρνησης που διέπουν τους Οργανισμούς της ΕΕ.

- Θα ενθαρρύνει τη δεοντολογική συμπεριφορά και διοίκηση, αποτρέποντας φαινόμενα σύγκρουσης συμφερόντων και παρατυπίες και θα διασφαλίσει τη μηδενική ανοχή στη διαφθορά με βάση το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου του Οργανισμού.
- Θα συνεχίσει την επαγγελματική του προσέγγιση ως προς τη διαχείριση της ποιότητας, ακολουθώντας καθιερωμένες και νέες πρακτικές των ομοειδών Οργανισμών της ΕΕ και λαμβάνοντας υπόψη τις δραστηριότητες του Eurofound.

Στόχοι

Ο Οργανισμός ασκεί την εντολή του αξιοποιώντας στο μέγιστο τις δυνατότητες του προσωπικού του και δίνοντας έμφαση:

- στην υλοποίηση προγραμμάτων για την εξέλιξη του προσωπικού και σε συνδυασμούς μεθόδων μάθησης
- σε αποτελεσματικά επαγγελματικά εργαλεία διαχείρισης έργων και διαδικασιών
- στην πρόσβαση σε δεδομένα και αναλύσεις για την υλοποίηση των προγραμμάτων, χρησιμοποιώντας αποτελεσματικές ψηφιακές λύσεις

Κατά τη διάρκεια της περιόδου των προγραμμάτων, ο Οργανισμός θα εφαρμόσει το πλαίσιο της βιωσιμότητας που έχει θεσπίσει σχετικά με τον οικονομικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό αντίκτυπο σε συνδυασμό με πρότυπα που διασφαλίζουν συγκρίσιμες μετρήσεις.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Βέλτιστη δυνατή αξιοποίηση των δυνατοτήτων και των ικανοτήτων του προσωπικού ώστε να καλυφθούν οι απαιτήσεις των προγραμμάτων.

Προσδοκίες για χρηστή δημοσιονομική διαχείριση με βάση τις θεμελιώδεις αρχές του εσωτερικού ελέγχου και των ειδικών λογιστικών ελέγχων.

4. Μέθοδος εφαρμογής

4.1 Μεθοδολογίες και εργαλεία

Το Eurofound θα εφαρμόσει ευρύ φάσμα ερευνητικών προσεγγίσεων, μεθοδολογιών και πηγών δεδομένων στην παρούσα περίοδο προγραμματισμού. Τα ερευνητικά μέσα του Eurofound έχουν ήδη περιγραφεί στο κεφάλαιο «2.7. Δραστηριότητα 7: Διαχείριση και ανάπτυξη ερευνών». Άλλες μεθοδολογίες και εργαλεία:

- Ανάλυση άλλων συνόλων δεδομένων, και κυρίως των δεδομένων της Eurostat, από το Eurofound. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται η απευθείας χρήση των δεδομένων της Eurostat και άλλων πηγών δεδομένων, καθώς και ο συνδυασμός διαφόρων συνόλων δεδομένων, προκειμένου να δημιουργούνται μοναδικές πηγές πληροφοριών, όπως π.χ. γίνεται στην περίπτωση του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου Απασχόλησης.
- Συγκέντρωση πληροφοριών σε εθνικό επίπεδο και σύγκριση κανονισμών και πρακτικών. Η διαδικασία αυτή εκτελείται κυρίως σε συνεργασία με το δίκτυο των ανταποκριτών του Eurofound που έχουν έδρα σε όλα τα κράτη μέλη. Οι μελέτες αντιπροσωπευτικότητας αποτελούν χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της προσέγγισης. Το δίκτυο ανταποκριτών του Eurofound υποστηρίζει όλους τους τομείς ερευνών του Eurofound (ιδίως τους τομείς στους οποίους δεν υφίστανται εναρμονισμένες πηγές δεδομένων) περιγράφοντας και συγκρίνοντας θεσμικά πλαίσια, πολιτικές και πρακτικές. Ενόψει της νέας διαγωνιστικής διαδικασίας για τη σύναψη της επόμενης σύμβασης-πλαίσιο με τους ανταποκριτές, το μοντέλο παροχής υπηρεσιών θα αξιολογηθεί και οι απαιτήσεις θα επανεξεταστούν. Επίσης, θα διερευνηθεί το ενδεχόμενο ανάπτυξης συνεργειών με τα δίκτυα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τον Μάρτιο του 2022 θα συναφθεί νέα σύμβαση.
- Η συστηματοποίηση των πληροφοριών που είναι προσβάσιμες για το κοινό, όπως π.χ. οι πληροφορίες του ΕΠΑ ή του πιλοτικού έργου «Παρατηρητήριο εργατικών κινητοποιήσεων». Το Eurofound θα διερευνήσει και άλλες δυνατότητες για τη χρήση μαζικών δεδομένων και πληροφοριών που παράγονται από τους χρήστες.
- Η προσέγγιση που ακολουθείται για την αξιολόγηση των πολιτικών βασίζεται πρωτίστως στην εξέταση των αξιολογήσεων που διενεργήθηκαν στο παρελθόν. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει τη συλλογή και κριτική ανασκόπηση πολλών μελετών και δευτερογενών αξιολογήσεων, όταν αυτό είναι εφικτό. Η χρήση των συνεντεύξεων των εμπειρογνομόνων είναι μία ακόμα προσέγγιση που θα μπορούσε να εφαρμοστεί.
- Επειδή η παρούσα περίοδος προγραμματισμού επικεντρώνεται περισσότερο στις αλλαγές, αρκετά μεγάλη έμφαση θα δοθεί στις μεθοδολογίες που εστιάζουν στο μέλλον, όπως π.χ. στην κατάρτιση σεναρίων, στην παραγωγή προβλέψεων και στην αναδρομική ανάλυση των εξελίξεων. Οι μεθοδολογίες αυτές πρέπει τις περισσότερες φορές να χρησιμοποιούνται σε συνεννόηση με ομάδες ενδιαφερομένων μερών. Οι διερευνητικές μεθοδολογίες περιλαμβάνουν επίσης συχνά μελέτες περιπτώσεων για τα φαινόμενα που εμφανίστηκαν πρόσφατα αλλά δεν επηρέασαν καθοριστικά τις εξελίξεις.
- Στην παρούσα περίοδο προγραμματισμού θα αξιοποιηθούν σε μεγαλύτερο βαθμό έρευνες που διενεργήθηκαν από τρίτους, από ακαδημαϊκά ιδρύματα, από άλλα θεσμικά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ, διεθνείς οργανισμούς, ομάδες προβληματισμού κ.λπ. Οι έρευνες αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για διάφορα ζητήματα που αφορούν τους στρατηγικούς τομείς της αλλαγής και της συνοχής. Μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για να εμπλουτίσουν με

χρήσιμα από πολιτική άποψη στοιχεία τον πολύ σημαντικό διάλογο που διεξάγεται για τις ασκούμενες πολιτικές.

- Ο Οργανισμός θα εξετάσει το ενδεχόμενο χρησιμοποίησης εθνικών διοικητικών μητρώων και βάσεων δεδομένων κατά περίπτωση, γνωρίζοντας ότι είναι δύσκολη τόσο η πρόσβαση σε δεδομένα, όσο και η συγκρισιμότητά τους.
- Θα υπάρξει σχετικά ευρύ φάσμα επιλογών για τη διενέργεια ειδικών μελετών, είτε πρόκειται για μελέτες που διενεργούνται μετά από αίτημα των ενδιαφερομένων μερών είτε για μελέτες που διενεργούνται με πρωτοβουλία του Οργανισμού, προκειμένου να καλυφθούν οι μεταβαλλόμενες ανάγκες για πολιτικές παρεμβάσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού.

Οι περισσότεροι από τους πόρους θα διοχετευθούν στις έρευνες και στο δίκτυο ανταποκριτών του Eurofound. Αν κριθεί αναγκαίο, θα εξεταστεί το ενδεχόμενο εφαρμογής και άλλων εργαλείων και προσεγγίσεων.

4.2 Συνεργασία και εταιρικές σχέσεις

Το Eurofound προσβλέπει στη σύσφιξη της συνεργασίας τους με άλλους Οργανισμούς της ΕΕ. Ο Οργανισμός θα συνεχίσει να βασίζεται στην παγιωμένη συνεργασία του με τους ομοειδείς Οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της απασχόλησης και των κοινωνικών υποθέσεων (Cedefop, Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας, EU-OSHA και ETF), καθώς και με άλλους Οργανισμούς που συνδέονται με το έργο του Eurofound (FRA, EIGE, ΕΟΠ). Τα μνημόνια κατανόησης και ο συντονισμός των προγραμμάτων εργασίας μπορούν να οδηγήσουν σε επιλεγμένες κοινές δραστηριότητες αμοιβαίου ενδιαφέροντος. Στο πλαίσιο αυτό, το Eurofound θα διερευνήσει το ενδεχόμενο να αναπτύξει εταιρικές σχέσεις με το Cedefop και άλλους οργανισμούς και θεσμικά όργανα της ΕΕ ενόψει της επόμενης ευρωπαϊκής έρευνας για τις επιχειρήσεις. Το Eurofound υπέγραψε συμφωνία επιπέδου εξυπηρέτησης με την Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας για την κοινή χρήση των υπηρεσιών του υπολόγου του Eurofound με την Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας, καθώς και διοικητική συμφωνία με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ) για να παρέχει υπηρεσίες αξιολόγησης. Προσβλέπει επίσης στη σύναψη μνημονίου κατανόησης με την Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας, το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει δυνατότητες ανάπτυξης κοινών δράσεων για την κινητικότητα, εφόσον κριθούν σημαντικές και για τους δύο Οργανισμούς.

Το Eurofound προσβλέπει στην περαιτέρω εμβάθυνση των σχέσεών του με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η ανάπτυξη κοινών δραστηριοτήτων με το Κοινό Κέντρο Ερευνών. Η συνεργασία θα μπορούσε να επεκταθεί σε τομείς όπως υποστήριξη της ανάπτυξης των ικανοτήτων των κοινωνικών εταίρων στο πλαίσιο του ΕΚΤ, αλλά και στις δραστηριότητες αναδιάρθρωσης για το ΕΤΠΠ. Ο Οργανισμός θα διερευνήσει επίσης νέα πεδία συνεργασίας με τη ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας προκειμένου να διευρύνει τον ρόλο που επιτελεί επί του παρόντος το Eurofound. Τέλος, στο πλαίσιο της αναθεώρησης της νέας σύμβασης-πλαίσιο για το δίκτυο ανταποκριτών το 2022, το Eurofound θα διερευνήσει τις δυνατότητες που υπάρχουν για τη συνένωση δυνάμεων ή την επίτευξη περισσότερων συνεργειών με τα δίκτυα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η συνεργασία στον τομέα της επικοινωνίας αναλύεται εκτενέστερα στην επόμενη ενότητα. Το Eurofound θα αναζητήσει ευκαιρίες συνεργασίας με οντότητες που μπορούν να λειτουργήσουν ως πολλαπλασιαστές ή να προσφέρουν συνέργειες με τις δραστηριότητες του Οργανισμού. Στο πλαίσιο αυτό, θα διερευνήσει το ενδεχόμενο ανάπτυξης της συνεργασίας με οντότητες που αναφέρονται στον ιδρυτικό του κανονισμό, όπως π.χ. με τους εθνικούς τριμερείς οργανισμούς.

Ο Οργανισμός είναι πρόθυμος να εφαρμόζει, κατά περίπτωση και μετά από αίτημα της Επιτροπής, πιλοτικά σχέδια και προπαρασκευαστικά μέτρα, καθήκον το οποίο επισημαίνεται και στον ιδρυτικό του κανονισμό.

4.3 Στρατηγική για τις σχέσεις με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς

Το Eurofound διατηρεί στενή συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς όπως π.χ. με τη ΔΟΕ και τον ΟΟΣΑ, έχοντας έτσι τη δυνατότητα να αναλύει ζητήματα πολιτικών της ΕΕ με παγκόσμια οπτική. Κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, το Eurofound ελπίζει να επαναλάβει την παγκόσμια ανάλυση των συνθηκών εργασίας σε συνεργασία με τη ΔΟΕ, με βάση την υφιστάμενη συμφωνία-πλαίσιο συνεργασίας.

Το Eurofound προσβλέπει στη συνέχιση του έργου που υλοποιεί στις υποψήφιες χώρες, αξιοποιώντας τον θετικό ρόλο που επιτελούν οι Οργανισμοί της ΕΕ για την υποστήριξη της στρατηγικής της ΕΕ στις χώρες της διεύρυνσης. Το Eurofound θα προτείνει τη συνέχιση της συμμετοχής αυτών των χωρών στις έρευνες του Οργανισμού, η οποία επιτρέπει στις χώρες όχι μόνο να συγκρίνονται με άλλες χώρες, αλλά και να αξιολογούν την εξέλιξη των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας τους σε βάθος χρόνου.

Το Eurofound θα διερευνήσει επίσης τη δυνατότητα να εφαρμόσει παρόμοια προσέγγιση και για άλλες χώρες του ανατολικού και νότιου σκέλους του ευρωπαϊκού μηχανισμού γειτονίας.

Οι πόροι που θα διατεθούν για τις διεθνείς σχέσεις είναι μειωμένοι και περιλαμβάνονται στις δραστηριότητες του ετήσιου προγράμματος εργασίας. Στη γραμμή για τα επαγγελματικά ταξίδια του Οργανισμού καλύπτονται λίγες μόνο δαπάνες για την πραγματοποίηση επαγγελματικών ταξιδιών.

5. Προοπτικές για το ανθρώπινο δυναμικό και τους οικονομικούς πόρους: Προγραμματισμός πόρων 2021-2024

5.1 Οικονομικοί πόροι

Όταν γράφονταν αυτές οι γραμμές, είχε ήδη επιτευχθεί πολιτική συμφωνία στους κόλπους του Συμβουλίου σχετικά με το επόμενο ΠΔΠ της περιόδου 2021-2027. Ωστόσο, οι συζητήσεις με τον δεύτερο βραχίονα της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής, δηλαδή με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, είναι ακόμα σε εξέλιξη.

Τα αριθμητικά στοιχεία κατωτέρω βασίζονται στην τελευταία ανάλυση του ΠΔΠ, όπως διαβιβάστηκε από τις υπηρεσίες της Επιτροπής κατά τη διάρκεια των πρόσφατων συζητήσεων. Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά, τα επόμενα επτά έτη η επιχορήγηση του Eurofound θα «παγώσει» σε πραγματικές τιμές (τιμές του 2018). Σε ονομαστικές τιμές, το «πάγωμα» αυτό ισοδυναμεί με ετήσια αύξηση της επιχορήγησης κατά 2 % περίπου, ώστε να αντισταθμιστεί ο ετήσιος ρυθμός αύξησης του πληθωρισμού που αναμένεται να διαμορφωθεί σε 2 %.

Σύμφωνα με τον προγραμματισμό, το ποσό του τίτλου 3 (λειτουργικές δαπάνες) για το 2021 θα ανέλθει περίπου σε 6,1 εκατομμύρια ευρώ. Καθώς τα προηγούμενα χρόνια η επιχορήγηση παρέμεινε σχεδόν στα ίδια επίπεδα, το ποσό αυτό είναι πολύ χαμηλότερο από το ποσό των 7,8 δισ. ευρώ που είχε χορηγηθεί το 2010. Η προβλεπόμενη αύξηση της επιχορήγησης τα επόμενα επτά έτη θα συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στην αντιστροφή της τάσης συρρίκνωσης του ποσού του τίτλου 3 και θα επαναφέρει το ποσό στα επίπεδα των 6,5 εκατομμυρίων ευρώ έως το 2023. Η αύξηση των ποσών του τίτλου 1 (δαπάνες προσωπικού και δαπάνες σχετικές με το προσωπικό) αναμένεται να είναι δυσανάλογα μικρή. Ο τίτλος 2 θα λάβει πρόσθετη χρηματοδότηση προκειμένου να ενισχυθούν περαιτέρω οι υποδομές ΤΠ και να διοχετευθούν πόροι στο πρόγραμμα βιωσιμότητας του Eurofound, μεταξύ άλλων και στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
(‘000 EUR)	Προϋπολογισμός	ΕΠ 2020	ΠΔΠ	ΠΔΠ	ΠΔΠ	ΠΔΠ
Έσοδα						
Επιχορήγηση	20779	21195	21600	22051	22492	22942
Λοιπά έσοδα	200	200	220	219	218	218
Σύνολο	20979	21395	21820	22270	22710	23160
Δαπάνες						
Τίτλος 1	13810	13925	14080	14220	14490	14700
Τίτλος 2	1520	1600	1640	1700	1750	1820
Τίτλος 3	5649	5870	6100	6350	6470	6640
Σύνολο	20979	21395	21820	22270	22710	23160

5.2 Ανθρώπινο δυναμικό

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται οι προβλέψεις για την εξέλιξη του προσωπικού έως το 2024.

Αριθμός υπαλλήλων	Αριθμός υπαλλήλων σύμφωνα με τον προγραμματισμό για το 2020	Αριθμός υπαλλήλων σύμφωνα με τον προγραμματισμό για το 2021	Αριθμός υπαλλήλων σύμφωνα με τον προγραμματισμό για το 2022	Αριθμός υπαλλήλων σύμφωνα με τον προγραμματισμό για το 2023	Αριθμός υπαλλήλων σύμφωνα με τον προγραμματισμό για το 2024
Σύνολο AD ¹¹	51	51	51	51	51
Σύνολο AST ¹²	40	40	40	40	40
Σύνολο ΣΥ ¹³	13	14	14	14	14
ΑΕΕ ^{14, 15}	1	0	0	0	0
Πάροχοι διαρθρωτικών υπηρεσιών ¹⁶	7 ¹⁷	7	7	7	7
Σύνολο	112	112	112	112	112

Το Eurofound δεν προτίθεται να τροποποιήσει τον συνολικό αριθμό των υπαλλήλων την περίοδο 2021-2024. Αναλυτικά στοιχεία για τον αριθμό των υπαλλήλων και την εξέλιξή του περιλαμβάνονται στο παράρτημα ΙΙΙ του πλήρους *έγγραφου προγραμματισμού 2021–2024: Πορεία προς τη σύγκλιση και την ανθεκτικότητα*.

Ο σταθερός αριθμός των απασχολούμενων υποδηλώνει ότι η εντολή του Οργανισμού παραμένει αμετάβλητη και ότι η άσκηση των περισσότερων καθηκόντων του συνεχίζεται κανονικά. Αξίζει να σημειωθεί ότι στο διάστημα 2013-2018 το Eurofound έπρεπε να μειώσει τις θέσεις απασχόλησης του οργανογράμματος (AD και AST) κατά 10 %. Για τον σκοπό αυτό χρειάστηκε να λάβει σημαντικά μέτρα αναδιοργάνωσης για να αντισταθμίσει τη μείωση του προσωπικού και να συνεχίσει να

¹¹ Το σύνολο των υπαλλήλων διοίκησης αποτελείται από μόνιμους και έκτακτους υπαλλήλους.

¹² Το σύνολο των βοηθών αποτελείται από μόνιμους και έκτακτους υπαλλήλους.

¹³ Συμβασιούχοι υπάλληλοι, σε ΙΠΑ.

¹⁴ Αποσπασμένος εθνικός εμπειρογνώμονας (ΑΕΕ).

¹⁵ Στο παρελθόν, οι ΑΕΕ προσλαμβάνονταν αντί των ΣΥ. Από το 2021 και εφεξής, η τάση αυτή αντιστρέφεται.

¹⁶ Οι πάροχοι διαρθρωτικών υπηρεσιών συνάπτουν σύμβαση με ιδιωτική εταιρεία και εκτελούν εξειδικευμένα καθήκοντα οριζόντιας/υποστηρικτικής φύσης ως εξωτερικοί συνεργάτες, μεταξύ άλλων στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών. Στην Επιτροπή θα πρέπει να εκπληρώνονται τα ακόλουθα γενικά κριτήρια: Ο εργαζόμενος 1) δεν έχει υπογράψει ατομική σύμβαση με την Επιτροπή· 2) εργάζεται στις εγκαταστάσεις της Επιτροπής, συνήθως με ηλεκτρονικό υπολογιστή και γραφείο· 3) παρακολουθείται από τις διοικητικές υπηρεσίες της Επιτροπής (κάρτα υπαλλήλου κ.λπ.) και 4) συμβάλλει στην προστιθέμενη αξία της Επιτροπής.

¹⁷ 1 υπεύθυνος τροφοδοσίας, 1 μάγειρας, 2 βοηθοί κουζίνας, 1 καθαριστής, 2 υπάλληλοι ασφάλειας.

διεκπεραιώνει αποτελεσματικά τα προγράμματα εργασίας, βελτιώνοντας μάλιστα τη φήμη και αυξάνοντας την προβολή του.

5.3 Εξέλιξη καθηκόντων και βελτίωση αποδοτικότητας

Μολονότι η αναθεώρηση του ιδρυτικού κανονισμού του Eurofound (κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1365/75) οδήγησε στην επικαιροποίηση της εντολής του, δεν επέφερε σημαντικές αλλαγές που να επηρεάζουν τις ανάγκες του σε πόρους. Ως εκ τούτου, το έγγραφο προγραμματισμού δεν προβλέπει νέα καθήκοντα ή την αύξηση των υφιστάμενων καθηκόντων.

Ωστόσο, είναι πιθανό ο Οργανισμός να επιφορτιστεί με καθήκοντα όπως π.χ. πιλοτικά έργα ή συμφωνίες συνεισφοράς, τα οποία πρέπει να υποστηριχθούν με περισσότερους πόρους από αυτούς που παρουσιάζονται στο παρόν κείμενο.

Επειδή ο προϋπολογισμός είναι πιθανό να παραμείνει αμετάβλητος τα επόμενα επτά έτη, η βελτίωση της αποδοτικότητας είναι το μοναδικό μέσο με το οποίο μπορούν να αντιμετωπιστούν οι πιθανές συνέπειες του πληθωρισμού και οι άλλες αυξήσεις των δαπανών. Καθώς το 60 % και πλέον του προϋπολογισμού του διατίθεται για τις δαπάνες προσωπικού και τις δαπάνες σχετικές με το προσωπικό (τίτλος 1), οι οποίες ρυθμίζονται σε μεγάλο βαθμό από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η αποδοτικότητα μπορεί κυρίως να βελτιωθεί μέσω του αριθμού των υπαλλήλων που απασχολούνται στον Οργανισμό και, σε μικρότερο βαθμό, μέσω τομέων όπως τα επαγγελματικά ταξίδια, τα κτίρια και η εξοικονόμηση πόρων από τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών.

Η αποδοτικότητα θα μπορούσε επίσης να βελτιωθεί σε μεγάλο βαθμό μέσω της αύξησης των υπηρεσιών που επιμερίζονται μεταξύ των διαφορετικών Οργανισμών της ΕΕ ή μεταξύ του Οργανισμού και της Επιτροπής. Σε αντίθεση με το παρελθόν, οι Οργανισμοί ακολουθούν μια πολύ πιο επαγγελματική προσέγγιση έναντι της κοινής χρήσης υπηρεσιών: συστηματικός έλεγχος των καθηκόντων που θα μπορούσαν να ανταλλάσσονται μεταξύ πολλών Οργανισμών, σημαντική αύξηση του αριθμού των κοινών δημόσιων συμβάσεων, γεγονός που διευκολύνει την εξοικονόμηση διοικητικών δαπανών και τις οικονομίες κλίμακας, και τακτική παρακολούθηση και υποβολή στοιχείων για την πρόοδο που σημειώνεται σε αυτόν τον τομέα. Το 2020 το Eurofound υπέγραψε συμφωνία επιπέδου εξυπηρέτησης με την Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας με σκοπό την κοινή χρήση των υπηρεσιών του υπολόγου του Eurofound.

Ομοίως, ο αριθμός των υπηρεσιών κοινής χρήσης και των κοινών δημόσιων συμβάσεων με την Επιτροπή έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η επέκταση του συστήματος ανθρώπινου δυναμικού της Επιτροπής (Sysper) στο Eurofound, το οποίο θα τεθεί πλήρως σε λειτουργία κατά τη διάρκεια ισχύος του παρόντος εγγράφου προγραμματισμού.

Ενώ οι εξελίξεις αυτές είχαν ασφαλώς ως αποτέλεσμα να βελτιωθεί η ποιότητα των προϊόντων και υπηρεσιών των δημόσιων συμβάσεων, δημιουργώντας παράλληλα και οικονομίες κλίμακας, δεν μπορεί να υποστηριχθεί το ίδιο για τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης και του διοικητικού κόστους. Οι διαδικασίες για τη συμμετοχή σε κοινές δημόσιες συμβάσεις και σε υπηρεσίες κοινής χρήσης έχουν έξοδα συντονισμού τα οποία περιορίζουν τα περιθώρια εξοικονόμησης πόρων. Αν μάλιστα ένας Οργανισμός οριστεί επικεφαλής μιας κοινής δημόσιας σύμβασης ή προσφέρει υπηρεσίες σε τρίτους, τα έξοδα είναι ακόμα περισσότερα. Στην περίπτωση της Επιτροπής, το

φαινόμενο αυτό οδηγεί συχνά σε πολύ υψηλά ετήσια πάγια έξοδα, π.χ. για τη χρήση του Sysper ή για τη δυνατότητα συμμετοχής σε προσκλήσεις υποβολής προσφορών στον τομέα των ΤΠ.

Πέραν των υπηρεσιών κοινής χρήσης και των κοινών δημόσιων συμβάσεων, η αύξηση και η βελτίωση των ψηφιακών υποδομών του Οργανισμού αποτελεί κομβικό παράγοντα που συμβάλλει στη βελτίωση της αποδοτικότητας. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός των διαδικασιών και των έργων με σκοπό τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης θα αποτελέσει μία ακόμα προτεραιότητα τα προσεχή έτη.

Επικοινωνήστε με την ΕΕ

Αυτοπροσώπως

Σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση υπάρχουν εκατοντάδες κέντρα πληροφόρησης Europe Direct. Μπορείτε να βρείτε τη διεύθυνση του πλησιέστερου σε σας κέντρου στον δικτυακό τόπο https://europa.eu/european-union/contact_el

Τηλεφωνικά ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

Η Europe Direct είναι μια υπηρεσία που απαντά στις ερωτήσεις σας για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μπορείτε να επικοινωνήσετε με αυτήν την υπηρεσία:

- καλώντας ατελώς τον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (ορισμένα δίκτυα τηλεφωνίας ενδέχεται να χρεώνουν τις κλήσεις αυτές),
- καλώντας τον αριθμό +32 22999696 ή
- μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από τον δικτυακό τόπο https://europa.eu/european-union/contact_el

Βρείτε πληροφορίες σχετικά με την ΕΕ

Στο διαδίκτυο

Πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο Eurora: https://europa.eu/european-union/index_el

Στις εκδόσεις της ΕΕ

Μπορείτε να τηλεφορτώσετε ή να παραγγείλετε δωρεάν και επί πληρωμή εκδόσεις της ΕΕ στην ακόλουθη διεύθυνση: <https://op.europa.eu/el/publications>. Μπορείτε να ζητήσετε πολλαπλά αντίγραφα δωρεάν εκδόσεων επικοινωνώντας με την υπηρεσία Europe Direct ή με το τοπικό σας κέντρο πληροφόρησης (βλ. https://europa.eu/european-union/contact_el).

Στη νομοθεσία της ΕΕ και σε σχετικά έγγραφα

Για πρόσβαση σε νομικές πληροφορίες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του συνόλου της ενωσιακής νομοθεσίας από το 1952 σε όλες τις επίσημες γλώσσες, μεταβείτε στον δικτυακό τόπο EUR-Lex, στην ακόλουθη διεύθυνση: <http://eur-lex.europa.eu>

Στα δημόσια δεδομένα από την ΕΕ

Η Πύλη Δημόσιων Δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (<http://data.europa.eu/euodp/el>) παρέχει πρόσβαση σε σύνολα δεδομένων από την ΕΕ. Τα δεδομένα μπορούν να τηλεφορτωθούν και να επαναχρησιμοποιηθούν δωρεάν, τόσο για εμπορικούς όσο και για μη εμπορικούς σκοπούς.

Το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound) είναι ένας τριμελής οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ιδρύθηκε το 1975. Ο ρόλος του, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/127, είναι να παρέχει γνώσεις όσον αφορά τις πολιτικές στον κοινωνικό τομέα, στον τομέα της απασχόλησης και στον εργασιακό τομέα.

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης